Hayat

Bu sayıda :

KIRALİÇENİN ELMASLARI

500 milyonluk mücevherlerin göz kamaştıran resim ve hikâyeleri.

ORTA SAHİFELERDE:
Yeni bir
ATATÜRK *Tablosu*

SAYI: 7
13 ŞUBAT 1959
125 KURUŞ

İşte Yeni Pudranız

Sizin DAHA GÜZEL görünmenizi temin edecektir.

Krem köpüğü, güzellik müstahzarları için hakikaten pek kıymetli bir keşiftir. Pudranın terkibinde ithale muvaffakiyet hasıl olunca tesiri şayanı hayrettir.

Sabahları yalnız bir defa pudralanmakla, rüzgâra maruz kalsanız veya fazla sıcaklık his etseniz dahi bütün gün ve gece mükemmelen pudralanmış olarak kalacaksınız.

Bu pudra sayesinde artık ne parlayan burun ne de parıldayan bir yüzünüz olmayacaktır. Çünki pudra cildinize yerleşmiştir. Fakat dikkat ediniz. Yalnız Tokalon Fascination pudrasında şayanı hayret bir müstahzar olan krem köpüğü mevcuttur. Hemen bu akşamdan itibaren tecrübe ediniz.

Bütün erkeklerin takdir ve vaad dolu nazarlarının size müteveccih olduğunu göreceksiniz.

Tokalon
Fascination

DEBORAH KERR

Hollywood'un güzel sinema yıldızı diyor ki:

"Ben, LÜKS tuvalet sabununu kullanırım".

Mükemmel bir ten! İşte bir sinema yıldızının en kıymetli varlığı! Sinema yıldızlarından onda dokuzu da, günlük tuvaletleri için sâf ve lâtif olan LÜKS tuvalet sabununa güvenirler.

Bol mikdardaki, kaymak gibi köpüğü, hakikî bir güzellik müstahzarıdır ve LÜKS tuvalet sabununun enfes kokusunu çok beğeneceksiniz. LÜKS tuvalet sabununun köpüğü ile cildinizi biraz ovuşturunuz. Bundan sonra evvelâ sıcak su ile, müteakiben soğuk su ile yıkayıp yumuşak bir havlu ile hafifçe kurulayınız.

Neticede, bir sinema yıldızınınki gibi taze ve çok güzel bir tene sahip olacaksınız.

2120 sinema yıldızının tercih ettiği güzellik sabunu

LT. 740

PAAL

Oréol C saçlarınıza tabii bir ondülasyon temin eder ve saçlarınızın hırpalanmadan geniş dalgalar veya sık bukleler kazanmasını kolaylaştırır. Oréol C aynı zamanda saçlarınızın sıhhatini koruyan bir L'Oréal müstahzarıdır.

SOĞUK PERMANANT
ORÉOL C

L'Oréal-Paris Türkiye Mümessilliği

RAYLAN SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ

Çemberlitaş, Peykhane Sokak No. 6, Tel.: 22 94 14

Hayat

ANNE HEYWOOD
(Fotoğraf : J. A. RANK)

HAFTALIK MECMUA

YIL : 3 SIRA No : 123
SAYI : 7 CİLT : I 1959

SAHİBİ : Şevket RADO

NEŞRİYAT MÜDÜRÜ :
Hikmet Feridun ES

YAZI İŞLERİNİ FİİLEN İDARE EDEN MESUL MÜDÜR :
İbrahim ÇAMLI

REDAKSİYON :
Sadun ALTUNA, Semiral BİLBAŞAR, Hikmet ANDAÇ

RESİM ve BAŞLIKLAR :
Ayhan ERER

FOTOĞRAFLAR :
FOTO HAYAT (Hususi Servis) - M. Sürenkök (Ankara) Turizm Fotoğraf Aj. (İzmir) Associated Press - United Press - Keystone - T. Haberler Ajansı - Ajans Ekspres.

TELİF HAKLARI :
Neşrettiğimiz bütün yazı ve resimlerin iktibas hakkı mahfuzdur. Mehaz göstermek suretiyle dahi alınamaz. Mecmuamıza gönderilen yazı ve resimler basılsın veya basılmasın iade edilmez.

İDARE YERİ :
Divanyolu, Klodfarer Caddesi No. 7, İstanbul. Tel : 27 34 56

DİZİLDİĞİ YER :
Doğan Kardeş Yayınları Anonim Şirketi Basımevi - İst.

BASILDIĞI YER :
Tifdruk Matbaacılık Sanayii A. Ş. Basımevi - İstanbul.

İLÂNLAR :
Türk Basın Birliği Resmi İlânlar Limited Ortaklığ'ından verilen ve tekniğimize uygun olarak hazırlanmış her türlü ilân alınır.

ABONE ŞARTLARI :
(Türkiye için)
Yıllık (52 Sayı) 60 T. L.
6 Aylık (26 Sayı) 30 T. L.

Yabancı memleketler için (âdi posta ile)
Yıllık : 11 $ veya 4 £
6 Aylık : 5.50 $ veya 2 £

HAYAT Mecmuası yabancı memleketlerde Dolar olarak 15 Cent'e, İngiliz Lirası olarak 1 Shilling'e veya bunların karşılığı olan fiatla satılır. Abone olmak isteyenler yukarıda yazılı Dolar veya İngiliz Lirasını T. C. Merkez Bankası vasıtasiyle adresimize gönderdikleri takdirde mecmualarını muntazaman alırlar. Uçakla gönderilecek abonelerden uçak posta masrafı ayrıca tahsil edilir.

MAKARIOS VE SEVGİLİSİ

Yunanlı iki turist geçenlerde Stockholm'de dolaşırlarken bir öğrenci festivali ile karşılaştılar. Birden ikisinin de tüyleri diken diken oldu. Papaz Makarios kara cübbesinden, koca sakalından utanmadan yarı çıplak bir sarışına sarılmış, yol üstünde aşıkdaştık ediyordu. Daha dikkatli bakınca bunun Makarios değil fakat iyi bir makiyajla papaza çok benzetilmiş birisi olduğunu anladılar. Yunanistan'a döner dönmez de hükümet çevrelerine baş vurarak İsveçli'lerin bu millî kahramanı bir alay konusu yaptıklarından şikâyet ettiler. Hükümet olayı ele aldı. Durumu tahkik etmesi için İsveç'teki Yunan Büyükelçisine talimat verdi. Karnavalı tertip etmiş olan Dr. Sven - Öjvind, Yunan Büyükelçisine şöyle dedi: «Bizim Yunanlılarca mukaddes addolunan şeylerle alay etmek aklımızdan geçmedi. Bu o kadar aşikâr ki üstünde konuşmayı bile fazla buluyorum. Karnaval, netice itibarile karnavaldır.»

Haftanın Fotoğrafları

SİNEMA VE HAKİKAT

«Süleyman ve Seba Melikesi» filminin heyecanlı bir sahnesi çekiliyordu. Aktör Luis Santana, hançer ile karşısındakine hücum ederken gaz lâmbasına çarparak devirdi. Artist alevler içinde kaldı. Gina Lollobrigida (solda) heyecanla durumu seyrederken operatörler de harıl harıl çalışıyorlardı. Sahne o kadar başarılı olmuştu ki rejisör senaryoda ufak bir değişiklikle bu sahnenin filmde kullanılmasına karar verdi. Artist kazayı çok ucuz atlatmıştı.

Dünya ne ile meşgul

KÜBA'DA ESKİ ROMA

KÜBA COLOSEUM'U — Küba'daki iç harb suçlularından Havana'da aleni olarak yargılanan ilk suçlu Yüzbaşı Jesus Sosa, kelepçeli ellerini halka doğru uzatarak bağırıyor: «Coloseum burası»

Üç kişilik jürinin başkanı âsi Binbaşı Humberto Sori Marin projektörle aydınlatılmış olan Havana Spor Sarayı'nın çimento arenasında bağırdı:

«Katil ve hırsızlık suçlarından yargılanan bu adamın suçları sabit olmuştur.»

Spor Sarayı'nı dolduran 15.000 kişi uğuldadı: «Gazoz şişeleri atmayın.»

Kaçak Küba Reisicumhuru Diktatör Fulgencio Batista'nın aleni olarak yargılanacak 1.000 taraftarından ilkinin muhakemesi görülüyordu. Sanık, Holguin'deki Batista garnizonu kumandanı, 51 yaşındaki Yüzbaşı Jesus Sosa Blanco idi. Âsi savcı Jorge Serguera tarafından tam 56 kişiyi öldürmekle itham edilmişti.

Hakkındaki ithamların çoğunu soğukkanlılıkla kabul etmiş olan sanık, gülümsiyerek kelepçeli ellerini kalabalığa uzattı. 15.000 kişi tekrar uğuldadı:

«Öldürün onu, gebertin.»

Uğultu hafifleyince sanığın sesi duyuldu:

«Eski Roma'nın Coloseum'u burası... Coloseum...»

Mahkeme bütün gece devam etti. 45 şahit duyduklarını, gördüklerini söyeldiler. Birisi:

«Bu adam dünyanın en kanlı katilidir» dedi. «Komşum Argote ailesinin bütün fertlerini öldürdü.»

Sanığın yanına varmağa çalışan bir kadın yumruklarını ona doğru sallıyarak bağırdı:

«Kocamı öldürme, on bir çocuğumuza acı, diye yalvardım. Âsiler çocuklarına bakar, dedin.»

Sosa Blanco'nun bir askeri, sanığın, müdafaasız on yedi çiftçiyi öldürdüğünü söyledi.

Son söz sanığın avukatına verildi. Avukat, bu cinayetler işlendiği zaman Küba'da ölüm cezası olmadığını, Yüzbaşı Sosa Blanco'nun, âmirlerinden emir alan bir subay olduğunu söyledi.

On üç saat süren bir muhakemeden sonra ve arenadaki kalabalık azala azala 500 kişiye indiği bir sırada jüri kararını bildirdi: «Ölüm.»

Âsi lider Fidel Castro tarafından Küba'ya davet edilmiş olan 350 gazeteci gördüklerinden şaşkına dönmüşlerdi. Muhabirlerden biri eski Roma'nın Coloseum'unu andıran Spor Sarayı'nın arenasını göstererek, yanındakine:

«Arslanlar nereden gelecek?» diye soruyordu.

Bu meydan gösterisinin ardındaki adam ise, bir ana - baba günü havası içinde çalkalanan bir ordugâh haline getirilmiş, Havana Hilton Oteli'nin yirmi üçüncü katındaki günlüğü 100 dolârlık dairesinden memleketi idareye çalışıyor, yorgunluktan bitkin bir halde:

«Onlar cânidir» diyordu. «Bunu herkes biliyor. Gayet dürüst bir şekilde muhakeme ediliyorlar. Neden yirmi kişi iyi bir jüri teşkil etsin de 15.000 kişi etmesin? Muhakkak ki Nürenberg'dekilerden daha hüsnüniyet sahibi insanlar. Kurşuna dizileceklerin sayısı 400 ü geçmiyecektir. Bu da Hiroşima ve Nagasaki'de öldürülen her bin erkek, kadın ve çocuğa mukabil bir câni demektir.» Castro, yanında muhafızları olduğu halde Havana Hilton Oteli'nin bekleme salonundan geçerken önünü kesen kadınlar öldürülen oğullarının intikamının alınmasını istiyorlardı. Castro da onlara sarılarak:

«Sizin bu dilekleriniz yüzündendir ki suçlulara merhamet etmemeğe karar verdim» diyordu.

32 yaşındaki eski avukat Castro bencil, atılgan, olgunlaşmamış, dağınık bir insandır. Hiç durmadan beş saat konuşabilir. Bürokrasiden nefret eder, o fevkalâde hareketliliği yüzünden bazan uyumayı bile unuttuğu olur. Daima herşeye geç kalır, paradan, rahat hayattan nefret eder. En büyük lüksü yaprak sigarasıdır. Gözü yükseklerdedir. Fakat Küba'nın geleceği hususunda vazıh hiçbir fikri yoktur. Lâtin Amerika memleketleri ileri gelenlerinin ona güvenleri vardır. Kusurlarının memlekette bir huzursuzluk yaratmamasını ve yeni bir diktatörlük meydana getirmemesini temenni ediyorlar. Fakat bir diktatörlüğü devirmek, demokratik, âdil ve dürüst bir idare kurmak için girişilen mücadele şimdilik yeni bir diktatörlük şeklinde tecelli etmişti. Güvenini Roma Coloseumlarını andıran arenalarda «Öldürün, öldürün» diye bağıran halktan alan, intikam hissi üzerine kurulmuş bir diktatörlük...

ASRIN REZALETİ :

OLAY, polis romanları yazarı Simenon'a konu olabilecek kadar büyük bir sır perdesi ile örtülü. Bu perdeyi kaldırmak için de yine Simenon'un polis müfettişi Maigret gibi birisine ihtiyaç var.

Olayın kahramanı iri gözlü Dominique Lacaze ile onun evlendiği büyük servet sahibi iki erkek: Tablo koleksiyoncusu Paul Guillaume ve sanayici, mimar Jean Walter; Dominique'in yakışıklı erkek kardeşi Jean Lacaze; esrarengiz Doktor Maurice Lacour; eski bir paraşütçü; sarışın fahişe Maité ve bütün olayın ağırlık merkezi olan mânevi evlât Jean - Pierre Guillaume. Sebep de dünyanın en büyük servetlerinden biri.

1920 yıllarının fırtınalı Paris'i fevkalâde güzel ve zeki bir kadını ortaya çıkarmıştı: Dominique Lacaze.. Dominique 1925 de zengin bir tablo koleksiyoncusu olan Paul Guillaume ile evlendi. Guillaume 1934 de karısına 375.000.000 dolarlık bir servet bırakarak garip bir şekilde öldü. Evvelâ bir balık avında kaybolduğu söylendi. Sonraları tifoya benzer bir hastalıktan öldüğü şayiaları çıktı.

Fransız kanunlarına göre bir kadın mirasını hakiki mirasçısından başka kimseye bırakamaz. Guillaume'ların çocuğu olmamıştı. Fakat kocasının ölümünden sonra Dominique'in gebe olduğu söylentileri çıktı. On ay sonra da evde bir çocuk peyda oldu. Kadın 1941 de çocuğu nüfusuna geçirerek Jean - Pierre Guillaume adını verdi. Fakat ona herkes Paulo diyordu.

Dominique'in Paul Walter adında zengin bir sanayici, mimar hayranı vardı. Fas'ta Zellidga kurşun ve çinko madenlerinin sahibi olan Walter'in geliri, Fransa'nın senelik dış gelirinin yüzde onunu teşkil ediyordu. 1941 de evlendiler. Walter karısının mânevi evlâdını nüfusuna

Şah'ı Reddeden Prenses

PRENSES MARIA GABRIELLA — İran Şahı ile nişanlanacağı hususunda türlü dedikodular çıkarılan, nihayet iki tarafın beyanatları ile hakkındaki söylentilere son verilen güzel Prenses Maria Gabriella.

ADI Maria Gabriella Giuseppa Aldegonda Adelaide Margherita Ludovica Felicita Gennara di Savoia. Ad değil telefon rehberi gibi birşey amma, aile şeceresi 11. yüzyıla kadar uzanan bir kimse için daha kısasına da imkân yok. Ecdadı arasında azizler, Mukaddes Roma ve Bizans imparatorları, kanuni Papa'ya karşı kanunsuz papalar, Fransız ve Belçika prensesleri, İtalyan ve Balkan âsilleri, Kıbrıs'tan İngiltere'ye kadar yayılmış geniş topraklarda hüküm sürmüş kıraller var.

1946 yılında, o zaman altı yaşında olan Savoy Prensesi Maria Gabriella «Mayıs Kıralı» diye anılan babası II. Umberto ile İtalya'dan ayrılarak Portekiz'e gitti. Yalnız o ay boyunca kırallık ettiği için «Mayıs Kıralı» diye anılan II. Umberto, İtalyan halkının cumhuriyet istemesi üzerine memleketten çıkarılmıştı. Prenses Maria Gabriella 17 yaşına kadar babası ve İngiliz dadısı ile Portekiz'in Cascais şehrinde kaldıktan sonra Cenevre'deki annesi Kıraliçe Marie José'nin yanına giderek yüksek tahsil yapmak için üniversiteye devama başladı.

Ara sıra İtalya'ya da giderek bir müddet kalıyordu. Çok güzel bir genç kız olmuştu. Beş dil biliyor, ata biniyor, şarkı söylüyor, kitara çalıyor, yüzünden tebessüm hiç eksik olmuyordu. İtalyan gazete ve dergileri onun için «Sevimli prenses», «Kıral sülâlesinin en güzel kızlarından biri», «Avrupa'daki asîl bacakların en güzellerine sahip prenses» diyorlardı.

Adı sık sık Don Juan Carlos ve İngiltere'nin sporcu asili Kent Dükü ile beraber geçiyordu. İspanya tahtına geçeceği söylenen Don Juan Carlos ile ondan bahsedilirken «Birbirleri için yaratılmış bir çift» deniyordu. Prenses ise bu söylentiler hakkında hiçbir açıklama yapmadan İsviçre'de tahsiline devam etmekteydi.

Geçen sene bu namzetler arasına yeni bir isim katıldı: Taht için bir vâris peşinde koşan 39 yaşındaki İran Şahı. Maria Gabriella'nın çeşitli dergi ve gazetelerde fotoğraflarını görerek ilgilenen şah, dişlerini tedavi ettirmek bahanesi ile Cenevre'ye gitti. Prenses Maria Gabriella'nın annesi ile beraber oturduğu Merlinge villâsında mahiyeti meçhul bir akşam yemeğine misafir edildi.

Şahın İsviçre'den ayrılmasından sonra İtalyan basını öyle bir gürültü kopardı ki sevimli prenses ana vatanına gitmeğe mecbur oldu. Bir basın toplantısı yaparak şunları söyledi:

«Adımın yanına bugüne kadar o ka-

LACAZE DÂVASI

geçirmedi ama Dominique'in aksine ona sevgi ve yakınlık gösterdi. Hoşlanmadığı tek husus, sosyete kadınları arasında çok meşhur olan Doktor Maurice Lacour adındaki doktorun karısı üzerindeki nüfuzu idi.

Fakat Dominique ile eski ahbap olan Lacour, daima aile ile beraberdi. Nitekim 1957 temmuzundaki otomobil gezintisinde Walter bir ara otomobilinden indiği sırada başka bir otomobilin sademesine maruz kaldığı zaman Lacour da yanlarında idi. Walter kaldırıldığı hastahanede fazla yaşamadı. Karısına 142.500.000 dolar miras bırakarak hastahanede öldü. Yegâne varisi olan Dominique, Zellidga'daki tesislerin başına kardeşi Jean Lacaze'ı getirdi.

Walter'in ölümünün üzerinden beş ay geçmişti ki Fransız Riviera'sında küçük bir lokanta işleten koyu de Gaulle taraftarı Camille Rayon adındaki eski bir paraşütçüye bir adam geldi. Bu adam kendisini bir generalin emir subayı olarak tanıttı. Büyük milli dâvâyı baltalıyan bir habisin öldürülmesini rica etti. Öldürülecek kimse, o sırada 22 yaşında olan ve Cezayir'de teğmen olarak askerliğini yapan Paulo Guillaume idi.

Rayon durumla ilgilendi. Kendi ifadesine göre iki gün sonra da Dr. Lacour ziyaretine geldi. Paulo'nün Walter ailesi içinr bir yüz karası olduğunu, çünkü Arap milliyetçileriyle işbirliği ederek Fransanın menfaatini baltaladığını söyledi. Onu ortadan kaldırması için 5.000.000 frank (119.000 dolar) teklif etti.

Rayon teklifi kabul etti. İki hafta sonra Doktor Lacour ile Cezayir'deki Aletti otelinde buluştu. Orada Paulo kendisine gösterildi. Rayon, Cezayir'in bir subayı öldürmek için müsait bir yer olmadığini söyledi. Böylece Paulo'un öldürülmesi terhisinden sonraya bırakıldı.

Aradan aylar geçti. Paul terhis olduktan sonra Paris'in Orly havaalanında çalışmağa başlanıştı. Hayatından memnundu. Paulo'yu arıyan Rayon kendisini bularak durumu anlattı ve bir müddet ortadan kaybolmasını söyledi. Genç adamın parada gözü yoktu. Fakat Rayon'un sözlerine uyarak ortadan kayboldu. Bunun üzerine Rayon, Doktor Lacour'u bularak Paulo'yu öldürdüğünü, cesedini de Seine nehrine attığını söyledi. İki taksitte 20 milyon frank aldı. Sonra avukatına giderek durumu anlattı. Bir ihbarname yazarak imzaladı. Avukat bu ihbarnameyi başsavcıya verdi. Başsavcı Jacques Batigne kâğıdı okuyarak dosyasına koydu. Birşey yapmadı.

Bir müddet sonra saklandığı yerden çıkan Paulo, Paris'te Neuilly civarında, üvey babasının ilk karısından olma oğlu Jacques Walter'e ait bir apartmana taşındı. Kısaca Maité denen Marie - Thérèse Goyonetch adında, 22 yaşında, sarışın, güzel bir fahişe dostu vardı. Bir gün bir adam «Bu işin ucunda para var» diyerek sokakta Maité'nin eline bir kâğıt sıkıştırdı. Kâğıtta Dominique'in erkek kardeşi Jean Lacaze'ın telefon numarası vardı.

Maité tam üç defa Jean'ın kâtibi Madame Irène Richard ve daha başkalarının da olduğu bir odada Jean Lacaze ile konuştu. Kendi parası ile geçiniyor diye Paulo'yu polise ihbar ederse 20.000 dolar alacağı söylendi. Maité de gidip herşeyi sevgilisine anlattı. Bunun ne mâna ifade edeceğini öğrenmek için bir avukata başvurdular. Avukat onlara, Fransız kanunlarına göre, bir mânevi evlâdın cani ruhlu yahut ahlâksız olduğu tesbit edilmedikçe mirastan mahrum edilemiyeceğini, fakat meselâ bu teklifte olduğu gibi muhabbet tellâllığı yaptığı anlaşılırsa mirastan mahrum edilebileceğini söyledi.

Bunun üzerine üçü birden başsavcıya giderek durumu anlattılar. O da meseleyi adli makamlara intikal ettirdi. Jean Lacaze «Ben bir şantaja kurban oldum» diye diye hapishaneyi boyladı. Kâtibesi Madame Irène Richard ağlıyarak olayı teyid etti. Jean Lacaze, Paulo için «Ailemizin yüz karasıdır» diyor; nesebi meçhul olarak 30 kasım 1934 de Paris'te doğmuş olduğu anlaşılan Paulo ise: «Milyonlarınız sizin olsun, ben öz annemi arıyorum» diye bağırıyordu.

Doktor Lacour ile Fas'ta tatilini geçirmekte olan ve 53 yaşına rağmen hâlâ güzelliğini muhafaza eden Dominique ise «Bu hâdise mânevi oğlum Jean-Pierre Guillaume tarafından kardeşim aleyhine tertip edilmiş bir komplodur» dedi.

Gazeteler Fransa'nın harb sonu tarihinde önemli roller oynamış şahsiyetlerinin ortaya çıkmalarını, büyük siyasi şöhretlerin zedelenmesi pahasına da olsa, skandal yaratan bu hâdisenin içyüzünün aydınlanmasını istemektedirler.

ÜÇÜ — LACAZE skandalının üç mühim siması: (Yukarıdan aşağıya) Madame Dominique, mânevi oğlu Jean Paul Guillaume ve kardeşi Jean Lacaze.

dar çok erkek adı eklendi ki âdeta erkeklerden bir harem meydana geldi. Fakat benim böyle bir haremim yok. Ne Kent Dük'ü, ne Don Juan, ne de İran Şahı ile alâkam var. Şahı yalnız bir defa on dakika için gördüm. Nişanlandığımıza dair haberler yalandır.»

Yakın arkadaşlarına da bu konuda şöyle dedi:

«Şah benim babam yerinde ve büyükbabama benziyor.»

İran çevreleri bu hususta mart ayı içinde saraydan bir açıklama yapılacağını tahmin ediyordu. Fakat İtalyan basını bu evlenmenin mümkün olmıyacağını yazıp duruyor, haftalık Epoca bu hususta şöyle diyordu:

«İran Şahı üzgün ve yorgun bir adamdır. Prensesten yirmi yaş büyüktür. Oldukça geri bir memleketin cansız ve uzak başşehrinde yaşamaktadır. Sarayı bir doğu sarayı, memleketi iptidaidir. Halbuki güzel Gabriella'nın gençliğe, güneşe ve neşeye ihtiyacı var. Hem sonra bin yıllık geçmişi olan bir Savoy prensesi, hanedanı ancak 1925 yılında başlamış olan bir adamla nasıl evlenebilir?»

Şah susuyor, kızkardeşi ve onun Süreyya ile evlenmesini hazırlamış olan Prenses Şems'in de görünüşte tedavi maksadı ile fakat aslında bu iş için Cenevre'ye gittiği söyleniyordu.

Bütün bunlara rağmen mart ayı beklenmeden İran sarayı bir tebliğ neşrederek söylentileri tamamiyle yalanladı.

ŞABAN ALİ VE KARDEŞLERİ — Soldaki gözlüklü Ankara Hukuk Fakültesini bitiriyor. Ortadaki Haydarpaşa Lisesinde. Şaban Ali bu iki eseriyle iftihar ediyor. Çok mesut.

Sohbet KÖŞESİ

ŞABAN ALİ'NİN KALKINMA HİKÂYESİ

ŞABAN Ali Rize'de bir köylü çocuğu olarak dünyaya geldi. Yedi yaşına bastığı zaman babasına «Beni okut!» dedi. Babası buna lüzum olmadığını söylüyordu: «Okuyup da ne yapacaksın? Otur bana yardım et!» dedi ama, o ısrar etti. Annesi kendisini destekledi. Şaban Ali babasına da yardım ederek ilk mektebi bitirdi. Amcasının İstanbul'da bir küçük lokanta işlettiğini duymuştu. Belki onun yanında çalışarak okumıya devam edebilirdi. 12 yaşında bir çocuk olarak tek başına vapura atlayıp on günde İstanbul'a geldi. Amcasına okumak istediğini söyledi. O «Okuyup da ne yapacaksın? Otur bana yardım et!» dedi.

Şaban Ali lokantada boğaz tokluğuna çalışmıya başladı. Amcası haftalık vermiyor, okumasına da müsaade etmiyordu. Şaban Ali kendi kendine: «Mademki okuyamıyorum, bari daha iyi bir yerde çalışarak bir şeyler öğreneyim» dedi. Rizeli'lerin toplandığı Sütlüce'deki kahveye gitti. Orada Şükrü Dayı'ya rastladı. Şükrü Dayı görmüş, geçirmiş, çok iyi bir adamdı. Şaban Ali'nin bir şeyler öğrenmek istediğini anladı. «Seni iyi bir yere yerleştireceğim. Gözünü açarsan orada çok şey öğrenirsin!» dedi. Elinden tuttu; onu Tokatlıyan Oteli'ne götürdü. Şaban Ali garson yamağı olmuştu. Kısa zamanda garson, arkasından barmen oldu. Her şeyi şayanı dikkat bir çabuklukla öğreniyor, kendini herkese sevdiriyordu. Kendi kendine biraz da İngilizce öğrenmişti.

Şaban Ali şimdi 25 yaşındadır. Hilton Oteli'nde tertemiz bir barmendir. Onun köylü çocuğu olduğuna ihtimal veremezsiniz.

Buraya kadar anlattığım Şaban Ali'nin kendi kalkınmasıdır. Fakat o yalnız kendisini kurtarmakla kalmadı; ailesini de kalkındırmalı idi. Kendisinden küçük daha beş kardeşi vardı. Bunlardan ikisi erkekti. Para kazanmıya başlar başlamaz köyüne gitti; babasiyle görüştü. Bu erkek çocukları okutmak lâzımdı ve müsaade ederse bunları kendisi okutacaktı. Babası: «Yapma! Bizi elden koldan mahrum etme!» dedi. O ısrar etti. İki kardeşini mektebe yazdırdı. Bunlardan biri şimdi Ankara Hukuk Fakültesini bitirmek üzeredir. Öteki de Haydarpaşa Lisesinde okuyor.

Tanıdıkları Şaban Ali'nin bu gayretini tuhaf buluyorlar. «Kazancını kardeşlerinin okumasına harcıyorsun. Onları okutacaksın da sana ne faydaları dokunacak?» diyorlar. Şaban Ali: «Ben onlardan fayda beklemiyorum. Onları okur gördükçe zevk duyuyorum. Bu zevk bana yeter!» diyor.

Şaban Ali tasarrufu ile Rize'de deniz kenarında küçük güzel bir ev yaptırdı, anasiyle babasını ve kız kardeşlerini kulübeden bu eve nakletti. Onları aynı maşrapadan su içmekten, aynı sahandan yemek yemekten vazgeçirdi. Hepsi ayrı bardaktan içiyor, ayrı tabaktan yiyorlar. Babası hâlâ anlamıyor: «İyi oğlum, bunlar iyi ama bize masraf kapısı açıyorun!» diye sızlanıyor.

ŞEVKET RADO

KRALİÇENİN MÜCEVHERLERİ

Geçenlerde Londra'nın bir sergi salonunda 200 milyon Türk lirası kıymetinde mücevherler teşhir edildi. Bunlar Kraliçe Elizabeth'in ve İngiliz aristokrasisine mensup bazı kimselerin şahsî mücevherleriydi. Her biri bir servet ve bir tarih ifade ediyordu. Bu sutûnlarda bu nâdide taşların resim ve hikâyeleriyle Londra muhabirimiz Edibe Dolu'nun intibalarını bulacaksınız.

LONDRA'NIN meşhur sergi salonlarından Christie'nin bulunduğu sokak o sabah üniformalı ve sivil muhafızlar tarafından âdeta işgal altına alınmıştı. Binanın damında projektörlü bir adam vardı. Daha başka üniformalı ve sivil muhafızlar da sergi salonlarının en ücra köşelerine kadar yayılmıştı. Orada, burada itfaiyeciler duruyordu. Sergide Kıraliçe Elizabeth ile İngiliz yüksek tabakasına mensup ailelerin dünyaca meşhur elmasları teşhir ediliyordu.

Bu mücevherler, daha serginin ilk günü, 10 şilin gibi, bir sergi için çok yüksek giriş ücreti ödeyen 1400 kişiyi sergi salonlarına çekti. İnsanlığı daima meşgul etmiş ve heyecanlandırmış olan elmas taç, kolye ve broşlar sergiyi gezenlerin gıpta ve hayranlık sesleri arasında seyredildi.

Sergideki elmaslar arasında en önemlileri, 60.000.000 İngiliz lirası değerinde şahsî mücevherata sahip olması bakımından dünyanın en zengin kraliçesi unvanını alan Kıraliçe Elizabeth'in bir tacı ile gerdanlık, bilezik ve iki broşu idi. Bunların arasında en kıymetlileri de meşhur Cullinan elmasının parçalarından yapılmış olan broş ile ortasında 45.000 İngiliz lirası kıymetinde pembe bir elmas olan çiçek şeklindeki broştu.

Ayrıca Nepal elması, Madame du Barry'nin pembe elmas yüzüğü, Marie Antoinette'in kolyesi gibi uğursuz sayılan meşhur ve tarihî elmaslar bir yeryüzü cennetini andıran salonlarda birçok kimseler için erişilmez yıldızlar gibi ışıldıyordu.

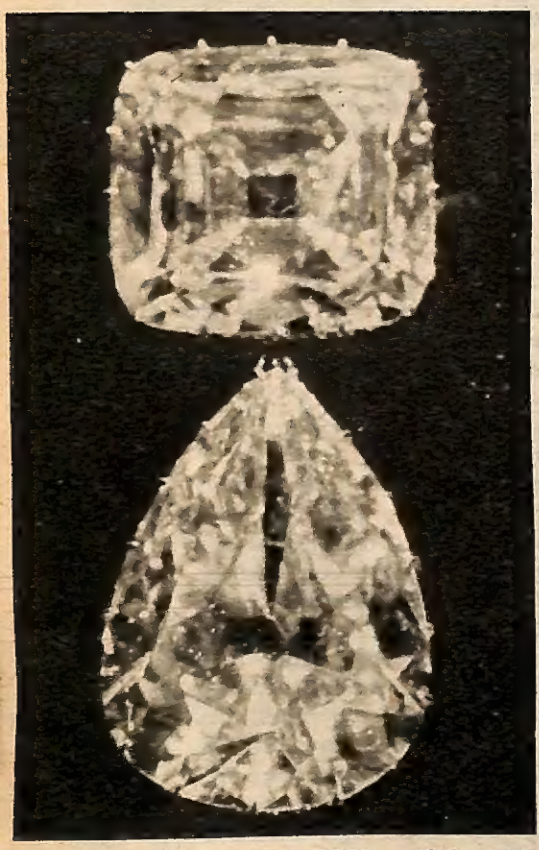

İKİ PARÇALI BROŞ — 1905 yılında bulunan ve araştırmayı yapan elmas şirketi müdürünün adına izafeten Cullinan elması denen 3.106 kırat ağırlığındaki orijinal taşın üçüncü ve dördüncü büyük parçalarıdır. Kıral 7. Edward'a hediye edilmiştir.

MARIE ANTOINETTE GERDANLIĞI — Beehmer ve Baszange tarafından yapılmış dünyaca meşhur ve tarihî Marie Antoinette gerdanlığının hafif değişik şekillerdeki 22 parçasından meydana gelmiş ayrı bir gerdanlıktır. Esas gerdanlık 1784 te Kardinal de Rohan tarafından satın alınmıştı. 1785 te ikiye bölünerek bu parçası İngiltere'de satıldı. Kıraliçe Marie Antoinette gerdanlığı ömründe hiç görmemiş olduğu halde, kendisini 16 ekim 1793 te giyotine sürükliyen israfının delillerinden biri olarak ortaya sürüldü.

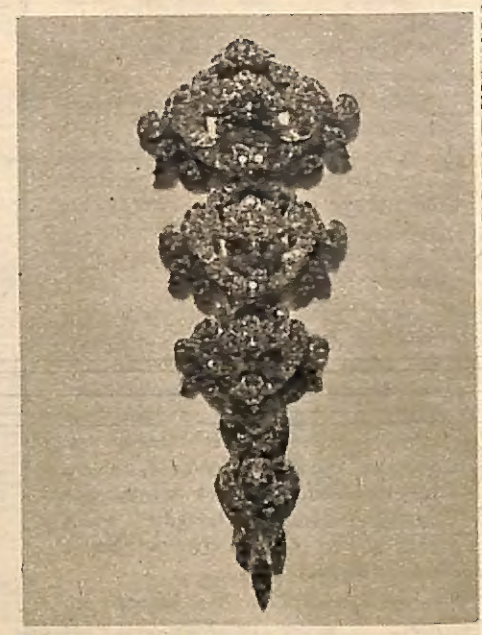

ÜÇ SIRA ELMAS — Tuvaletin göğüs kısmına takılmak üzere 19. yüzyılın ortalarında yapılmıştır. Tamamiyle o devrin modasını canlandırmaktadır. Londonderry Markizi'nindir. Üç parçadan müteşekkildir. Her parçanın ortasında elmas bir çiçek vardır.

NEGLİJE VE TAÇ — İkisi de Anglesey Markisi'ne aittir. Tahminen 1800 yılında ve o devrin modasına göre yapılmış olan neglije üç sıra elmastan müteşekkildir. Sıralarda 55, 56 ve 58 elmas vardır. Tacın ortasındaki bembeyaz, koca, nefis elmasın ağırlığı 38 kırattır.

ELMAS TAÇ — Yukarıda görülen taç şeklindeki mücevherin ortasında kalb biçimi bir elmas vardır. Sergide teşhir edilen elmasların en kıymetlileri, bulunduğu zaman bir erkek yumruğu büyüklüğünde olan meşhur Cullinan elmasının üç ve dördüncü büyük parçalarından yapılmış iki parçalı broş ile ortasında 450.000 İngiliz lirası kıymetinde pembe bir elmas olan çiçek biçimi broştur.

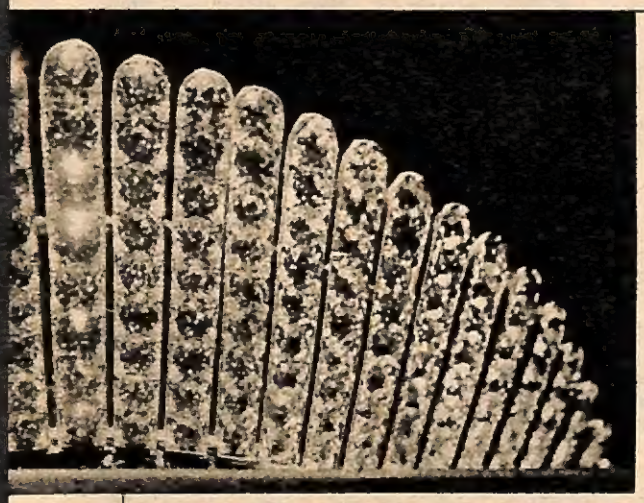

ELMAS TAÇ — 1888 de, evliliğinin gümüş yıldönümü vesilesi ile şahsi dostları tarafından İngiltere Kıraliçesi Aleksandra'ya hediye edilmişti. 61 tane elmas çubuktan müteşekkildir. Kıraliçe Elizabeth 1957 nisanında Paris'i ziyaret ettiği zaman yanda görüldüğü gibi bir gece gezintisine başında bu taç ile çıkmıştı.

ZİYARETÇİ MİKTARINA YAKIN MUHAFIZ — Sergi binasının bulunduğu sokağın başından itibaren ve binanın üstünde görünmeğe başlıyan üniformalı ve sivil muhafızlar, içeride de salonların en ücra köşelerine kadar yayılmışlardı. Teşhir edilen elmasların kıymeti tahminen 5.000.000 sterlinin üstünde idi. Cullinan kolyesi ile Kıraliçe Aleksandra'nın tacını iki muhafız bekliyordu.

CRONIN'in yeni romanı

Vahdet Gültekin'*in*
tercümesiyle

ŞAHESER ROMANLAR

serisinde çıktı!

Lüks ciltli, beşrenk ceket kaplı.
Bu seriden 10 L.

diğer romanlar:

Dünya edebiyatı klâsiklerinden:

L. Tolstoy: HARB VE SULH 10 L.
V. Hugo: NOTRE DAME'IN KAMBURU 10 L.
E. Gaskell: AŞKTAN DA ÜSTÜN 8 L.
H. Walpole: BİR BAŞKA KADIN 10 L.

Nobel kazanmış yazarlardan:

S. Undset: GELİN TACI, HER KADIN GİBİ 8 er L.
E. Hemingway: SİLÂHLARA VEDA 10 L.
S. Lewis: SENİ SEVMEK KADERİM 10 L.

Günümüzün şaheserleri:

Cronin: SABAH YILDIZI 7.5 L.
T. Caldwell: MELİSSA 8 L.
J. Hilton: BAHAR ATEŞİ 8 L.
Kenyon: JOSEPHINE 10 L.
L. Bromfield: BÜYÜLÜ ÇİÇEK 8 L.

Kataloğumuzu isteyin.
Ücretsiz gönderilir.

EN BÜYÜK YAZARLARIN EN GÜZEL ESERLERİ

Okuyucularımız bu kitapları, bedellerine karşılık POSTA PULU göndererek GÜVEN YAYINEVİ'nden de temin edebilirler. Siparişler TAAHHÜTLÜ olarak gönderilir.

GÜVEN YAYINEVİ
Cağaloğlu Yokuşu, Narlıbahçe Sokak No. 11 İSTANBUL

Dünyayı yerinden oynatan büyük ihtilâle liderlik eden adamın karısı ilk defa olarak kocasını ve ihtilâli anlatıyor.

MACAR İHTİLÂLCİSİ MALETER

2

BABALARI İÇİN — New York'un küçük bir için, dua ediyor. Ama, aynı anda Budapeşte

YAZAN: MARIA MALETER

ÇEVİREN: SÜREYYA S. BERKEM

EVLİLİĞİMİZİN daha ilk zamanlarında Pal de, ben de keşfettik ki biribirlerine zıt muhit ve gelenekler içinde yetişmiş olmamız bizde aynı olmıyan birer karakter yaratmış bulunuyor; fakat bunlar, her evlilikte misallerine rastlanan küçük anlaşmazlıklardan ibaret kalıyordu. Asıl felâket, Pal'in Sovyet Rusya ve Komünist Partisi işlerine karışmış bulunmasıydı.

Bu nasıl oldu? Anlatayım: Pal 1942 yılında Ludovika Harb Okulundan mezun olmuş genç bir teğmendi. Bütün Macar subayları gibi o da Rus hududuna gönderilmişti. Ona verilen talimat arasında Rusların eline zinhar canlı olarak geçmemesi de vardı. Zira, talimata göre, Rusların eline canlı olarak geçen harb esirleri korkunç işkencelerle öldürülüyorlardı. Pal, bir aralık kendini son derece müşkül bir vaziyette buldu. Nerede ise esir oluyordu. İntihar etmek üzere son bombayı kullanacağı sırada makineli tüfekler onu yere devirdi. Aldığı yaralardan kendisini kaybetmiş bulunuyordu. Hiç farkında olmadan esir düştü.

Kendine geldiği zaman bir Rus sahra hastahanesinde bulunduğunu, her iki yanında da yaralı Rus askerleri olduğunu gördü. Hayretler içinde farketti ki ne kimse onun karnını deşiyor, ne de yaralarına tuz ekiyordu. Tam aksine Ruslar ona son derece iyi muamele ediyorlardı.

Bu hâdise, onu âdeta şaşkına çevirmişti. Nazi'lerden nefret eden Pal'i elde etmek Ruslar için pek güç olmadı. İyileşip de esirler kampına götürüldüğü zaman propaganda nutukları çekiyorlardı. Bunlar bilhassa Pal Maleter gibi değerli askerler üzerinde önemle duruyorlardı. Günün birinde, Nazi'lere karşı savaşıp Macaristan'ı kurtarmak için gönüllü partizan dersleri verileceği ilân edilmişti. Pal, hizmet arzedenlerin en önde gelenlerinden biri oldu.

Birkaç haftalık talimden sonra ilk vazifeyi aldı; buna nazaran küçük bir grubun başında paraşütle Erdely'ye inecek, orada Nazi'lerin elinde bulunan köprüleri atacak ve bazı Macar birliklerini teslim olmıya ikna edecekti. Bu vazife hem tehlikeli, hem de zordu. Fakat Pal muvaffak oldu. Ruslar onun bu muvaffakıyetini görünce ona başka vazifeler de verdiler ki hepsini aynı cesaretle sona erdirdi.

Nişanlar kazandı, Yüzbaşılığa yükseltildi ve, harbin son günlerinde pek tehlikeli bir dizanteri geçirip Ukrayna'daki bir Rus hastahanesinde günlerce yattıktan sonra, Debrecen hudut noktasına tâyin olundu. Buraya geldiği zaman üstünde Rus üniforması vardı. Macar üniformasını ben oraya gelmeden daha ancak birkaç gün önce giymiş bulunuyordu.

Yaptığı bütün bu cüretkârane çete harplerinin komünistlikle hiçbir ilgisi yoktu. Memleketinin menfaatini her şeyin üstünde tutardı. Ruslarla birlikte çalışması, Nazi'leri Macaristan'dan çıkarmak için bunun en iyi yol olduğuna inanmış bulunmasından ileri geliyordu.

Evlendiğimiz günlerde Pal bana komünist olmadığını ve hiçbir zaman da olmıyacağını temin etmişti. Bundan üç ay sonra, bir akşam, lâf arasında, Komünist Partisine girdiğini söylemesi benim için büyük bir darbe oldu.

■

Niçin kararını değiştirmişti? Bu âni istikamet değiştirmenin sebebi ne idi? Hiçbir zaman bunu anlıyamadım.

Fakat, bu Partiye giriş haberinin tam seçimler sırasında verilmiş olması mânalı idi. Bu seçimler, Müttefik Kontrol Komisyonunun nezareti altında Macaristan'da yapılan son serbest seçimlerdir ki eşine ben bir daha rastgelmedim. Komünistler bu seçimler esnasında kendilerini göstermek için ellerinden gelen bütün gayretleri sarfediyor ve her komünist temayüllüsünü kendi saflarına katmak için, en mahir propagandacılarını kullanıyorlardı. Öyle görülüyordu ki Pal'i kazanmak için en büyük ikna kuvvetini haiz kimseleri onu kandırmıya memur etmişlerdi.

Kasım 1945 de seçimler yapıldığı zaman komünistler büyük bir hayal kırıklığına uğradılar. Zira oyların ancak yüzde 17 sini alabilmişlerdi. Buna rağmen kurulan yeni hükümette bir vekâlet üzerinde son derece ısrar ettiler: İçişleri Vekâleti. Çünkü bu vekâlet polisi idare ediyor ve tevkif hakkına malik bulunuyordu. İşte bu vekâlet, Laszlo Rajk gibi insafsız ve vicdansız bir kızılın eline geçince Macaristan'da zulüm devrinin başlaması için artık günleri saymak lâzım geliyordu. Fakat bu, o zamanlar için ancak bir istikbal meselesiydi.

Pal, vaziyetten memnun görünüyor, bunu idealine uygun buluyordu. Komünist Partisine niçin girdiğini ona sorduğum zaman, bana bütün Macar milletinin istikbalinin buna bağlı olduğu, hususiyle şimdi artık Rusya harbi kazandığı cihetle onunla beraber çalışmaktan başka çıkar yol kalmadığı cevabını vermişti. Yüzyıllar boyunca Macaristan'daki bütün iyi şeylerden ancak imtiyazlı küçük bir zümre faydalanmıyor muydu? Şimdi artık bu gelenek değişecek ve nimetler herkes tarafından paylaşılacaktı. Yeni şekil belki birkaç kişiye güç gelecekti ama herhalde birkaç kişinin sıkıntı çekmesine, çoğunluğun mesut olması için katlanmalıydı.

Ben Pal'in bu hayallerini bir türlü paylaşamıyor, bilâkis gelecek felâket için, içimde bir şeyler hissediyordum. Nitekim bana ilk defa Komünist Partisine katıldığını söylediği zaman çok üzülmüş, günlerce ağlamıştım.

Buna rağmen bu görüş ayrılıkları uzun müddet hayatımızda bir değişiklik yapmadı. Benim politika meseleleriyle pek az ilgim vardı. Pal'in arasıra bana Parti doktrinleri üzerine verdiği konferanslardan hissediyordum ki onun da politika meselelerine karşı pek mahdut bir sempatisi mevcuttur. Yegâne istediği şey, mesleğinde serbest çalışmak idi. Gerek biribirimize gerekse çocuklarımıza karşı gittikçe artan sevgi gibi bizi meşgul edecek o kadar çok şeylerimiz vardı ki beş sene içinde Pal'in komünsitliği âdeta unutulup gitmişti

Fakat 1950 yılında işler kötüleşmeğe başladı. Komünistler, Macar hükümetini tamamiyle ellerine almak kararında idiler. Bunun neticesi olarak da Pal Maleter gibi Parti ile pek ilgilenmiyenleri harekete getirmek lüzumunu hissettiler. Onların baskılı talepleri karşısında onun bütün tavrı ve şahsiyeti değişir gibi oldu. Her zaman sessizlikten ve yalnızlıktan hoşlanan Pal şimdi artık saatlerce hiç konuşmaz oldu. İkide bir kolundaki saate bakar, dışarda küçük bir ses işitse hemen yerinden fırlardı.

Sovyet ideolojisi için pek çok zaman sarfediyordu. Bu zaman israfından dolayı onu tenkit ettiğim vakit onun ne kadar sıkıntı içinde olduğunu anladım. Bu tenkitlerime o şu cevapları verdi:

— Onların stratejilerini ve taktiklerini bilmem lâzım. Onlara nasıl mukabele edeceğimi öğrenmeliyim; aksi takdirde mahvolduk demektir.

Kolunu sıkı sıkı tutarak:

— Haydi Pal, gel memleketten kaçalım. Burada bize istikbal yok. Batı'ya gider ve...

Çehresinin aldığı ifade başladığım cümleyi bitirmeme mâni oldu.

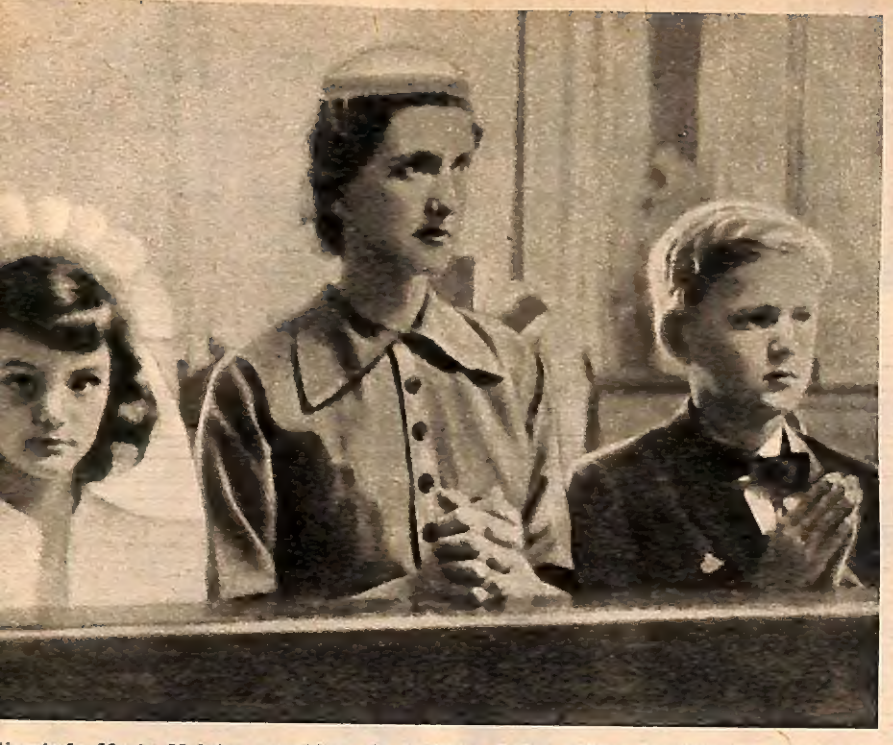

Hapishanesinde Maria Maleter çocukları ile birlikte, Pal'in tekrar kendilerine kavuşması için Rus mahkemesi onu ölüme mahkûm etmiştir. Hüküm az sonra infaz edilecektir.

— Yok, Maria, dedi, mademki şimdi Macaristan bir felâketle karşılaşmış bulunuyor, ben onu terkedemem. Burada kalarak, iyi veya kötü, halkın kaderini paylaşmalıyım. İdam sehpasına çekilmek pahasına dahi olsa...

Bir lâhza için uzaklara baktı. Sonra, Pal Maleter adının birdenbire esir dünya için bir ümit olduğunu sonradan hatırlıyacağım şu kelimeleri daha yumuşak bir sesle ilâve etti:

— Merak etme, Maria. Vakti gelince ben nereye gitsem oranın olacağım.

■

Annemin Peşte'de bizim yanımızda bulunması Partiyi son derece sinirlendiriyordu. Çok zayıf düştüğüm bir ameliyat sonunda çocuklarla uğraşamıyacak bir hale geldiğim için annem bana yardım etmek üzere gelmiş ve sonra da bizim yanımızda kalmıştı. Bize maddi yardımlarda da bulunabilecek bir vaziyette idi. Zira, el konmak tehlikesine karşı, çok ucuza da olsa, Szeged'de bir apartıman satmış bulunuyordu. Aynı zamanda onun çocuklarla beraber oturmak arzusu, bana dışarda bir iş bulmak imkânını da sağlıyordu. Creative Arts (Yaratıcı Sanatlar) mektebine giderek fotoğrafçılık sanatını öğrendim ve 1950 aralık ayında da Szent İstivan bulvarındaki belediyeye ait Fotoğrafçılık Kooperatifinde çalışmıya başladım.

Pal, annemi çok seviyordu. Onun bizimle beraber olmasının birçok da avantajları vardı. Fakat o, inkâr edilemiyecek kadar «eski rejim» e ait bulunuyordu ve komünistler onun devamlı olarak bizim evimizde bulunmasını son derece şüphe ile karşılıyorlardı.

Kızıllar, Macar ordusunu güvenilebilir bir komünist âleti yapmak gayretinde idiler. Fakat meslekten yetişen subayların sarsılmak bilmez vatanseverlikleri onları zorluklarla karşılaştırıyordu. Mümkün olan süratle bunların yerleri alelâcele yetiştirilmiş koyu komünistlerle doldurulyordu. Yerlerinde bırakılanlar ise gayet dikkatle «yeni baştan terbiye» ediliyor ve sadakatsizliklerine delâlet edecek bir halleri olup olmadığı inceden inceye araştırılıyordu. Öyle görülüyordu ki komünistler Pal Maleter'i yeni ordularında da ipka etmek istiyorlardı. Zira bu atılgan ve hareketli asker onların hoşuna gidiyordu. Buna rağmen son derece sıkı bir takipten kurtulamıyordu.

Korku şimdi artık Macaristan'ın normal bir iklimi olmuştu. Durum aydan aya kötüye doğru gidiyordu. O kadar ki Pal'in artık hususi hayatı kalmamıştı. Tatil günlerini nerede ve kimlerle beraber geçireceğini önceden haber vermek mecburiyetinde idi. Haklarında bu suretle rapor verildiğinden dolayı canları sıkılan tanıdıklar ve dostları artık bizden kaçınır oldular. O derecede ki ben bile kendi ailemle görüşmek cesaretini âdeta gösteremiyordum. Büyük cesaretine rağmen görüyordum ki Pal kendi kendisiyle mücadele halinde bulunuyor, arkasında bir düşman varmış gibi sinirlenip duruyordu. Sokakta birlikte yürürken, takip edilip edilmediğimizi anlamak için, muttasıl etrafına bakınıyordu. Biraz yüksek sesle konuşacak olsam, başkalarının duymak ihtimaline karşı beni ikaz ediyor, söylediklerimin tehlikeli olabileceğini ileri sürüyordu.

Bitmez tükenmez desiselerle Parti kocam için tuzaklar kurmıya başladı. Bir gün, onun sadık yaveri ona gizlice haber verdi ki Pal'i gözetlemeğe memur edilmiştir. Güya Pal Batı ile temas temini için yabancı diller öğrenmeğe çalışıyormuş! Kocamın pek sevdiği bu adamın şu dostça ikazından dolayı son derece mütehassis olmuştum. Fakat Pal bunun bir oyun olması ihtimaline binaen hâdiseyi derhal gidip âmirlerine bildirdi. Onlar da o zaman onun bu şüphesini teyit ettiler; Partiye olan sadakatini tecrübe için böyle bir oyun icat edildiğini itiraf ettiler.

Başka bir hâdise daha: Bir sabah, Pal'le birlikte, işlerimize gitmek üzere evden çıkacağımız sırada, kapı çalındı. Pal kapıyı açmıya gitti. Elinde bir kâğıtla döndüğü zaman rengi sararmış ve heyecanlı idi. Kâğıt, Ludovika Askerî Akademisinde iken sınıf arkadaşı olan birinin imzasını taşıyor ve şu satırları ihtiva ediyordu:

«Biz seni tanırız, Pal Maleter. Biz hür dünyada yaşıyor ve Macaristan'ın kurtuluşu için çalışıyoruz. Bize yardım etmek ve teşkilâtımıza katılmak senin vazifendir.»

Yani ona casusluk etmek teklifinde bulunuluyordu.

Ben buna tamamiyle inanmış olduğum için kâğıdı getiren adamın derhal kaçmasını, herhalde onun şurada veya burada bir karısiyle çocukları olacağını, kanunsuz hududu geçtiği ve casusluk ettiği için komünistlerin onu mutlaka öldüreceklerini Pal'e söyledim.

Fakat Pal, tabancasını çekerek, adamı karakola götüreceği cevabını verdi:

— Bu öyle bir şey ki buna senin aklın ermez, diyordu.

Mükerrer yalvarmalarıma rağmen Pal, bitişik odada bekliyen bu adamı mahfuzen götürüp polise teslim etti. (Ancak sonradan aklıma geldi ki aramızda geçen muhavereyi kapı aralığından mutlaka işitmiş olan bu adam, pek kolaylıkla oradan sıvışıp kaçabilirdi.)

Pal'in bu sefer de isabetli hareket ettiği anlaşıldı. «Batı'dan gelen adam» ın AVO tarafından (agent provocateur) olarak gönderilmiş bir sivil memurdan başka kimse olmadığı anlaşıldı! Nitekim ertesi gün bu adam AVO üniformasiyle gelip «şereflî» hareketinden dolayı kocamı tebrik etti!

Bu âdiliklere insan nasıl tahammül edebilirdi? Bazan, her türlü insanlık hislerinden mahrum bir cehennemde bulunuyormuş gibi oluyordum. *(Devamı gelecek sayıda)*

İHTİLÂLİN RESİMLİ HİKÂYESİ

MÜCADELE KIZIŞIYOR Nümayiş yürüyüşleri Macar gizli polisinin ateş açmasiyle kanlı sokak muharebeleri haline dökülmüştü. İhtilâli bastırmak için Budapeşte'ye giren Rus tankları, kısa bir müddet içinde bunlara benzin şişeleri, taş, kazma, kürek ve ellerine geçen herşeyle hücum eden ihtilâlcilerin eline geçmiş bulunuyordu...

ÖLÜM KALIM SAVAŞI 23 ekim 1956 da nümayiş yürüyüşleriyle başlıyan Macar İhtilâli'nin birinci safhası altı günlük kanlı sokak savaşlarından sonra Rusların çekilmesiyle neticelendi. Bu altı gün zarfında yedisinden yetmişine kadar erkek, kadın, çocuk bütün Macarlar tarihin en kanlı ölüm - kalım mücadelelerinden birini yapmıştı.

Tiyatro edebiyatı'nın en meşhur aile kavgasını bir piyes hikâyesi olarak okuyucularımıza sunuyoruz

KIRAL Lear

Devlet Tiyatrosu, İngiliz yazarı William Shakespeare'in «Kıral Lear» ini Cüneyt Gökçer' in rejisi altında sahneye koymuştur. Oyunu, bugünlerde İstanbul halkı da seyredecektir.

OYNAYANLAR

Lear	CÜNEYT GÖKÇER
Goneril	MUAZZEZ KURDOĞLU
Regan	BEYHAN GÖNENÇ
Kordelya	GÜLGÜN KUTLU
Karnval	ASUMAN KORAD
Gloster	ŞAHAP AKALIN
Edgar	HALUK KURDOĞLU
Edmond	SEMİH SERGEN
Kent	NURİ ALTINOK
Soytarı	ERTUĞRUL İLGİN

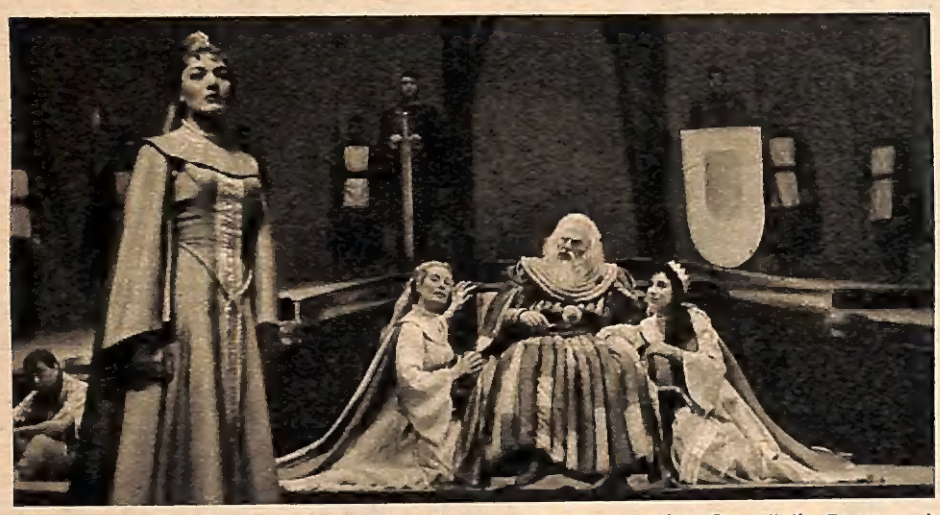

1 Britanya Kıralı Lear memleketini üç kızı arasında taksim eder. Goneril ile Regan açık gözlülük ederek bütün mirasa konmasını bilirler. Dürüst ve iyi kalbli bir insan olan en küçük kızı Kordelya ise bu muazzam servetten nasibini alamaz. Bu zamansız taksime itiraz eden Kent Dükü, doğacak kötü neticelerden Kıralı ikaz etmek isterse de inatçı ihtiyar kendisini memleketten sürdürür. Lear ömrünün son günlerini Goneril'le Regan'ın yanında geçirmeğe karar vermiştir. Ama «bunak ihtiyar» her iki kıza da artık fazla külfetli gelmektedir. Netekim!...

2 İlk ihaneti büyük kızından görür Goneril evine yerleşmiş olan Lear'e kardeşi ile birlik olarak akla gelmedik lânetler savurmağa başlar. Lear hayretler içindedir. Goneril'e sorar: «Siz, hakikaten bizim kızımız mısınız?» Ama her iki kızı da taş kesilmiştir. Tek arzuları ihtiyarı başlarından defetmektir.

3 Kıralın sadık soytarısı, efendisinin ıstırabına bütün kalbiyle üzülen tek insandır. Lear'in: «İçinizden biri acaba söyliyebilir mi, ben kimim?» sualine karşı soytarı şu cevabı verir. «Ben Lear'in en sâdık gölgesiyim!...» Büyük acının tesiri altında şuurunu kaybetmekte olan Lear, fırtına ve gök gürültüleri arasında kırlarda dolaşmağa başlar. Öz kızlarının bu nankörlüğü karşısında «insanlığı meydana getiren tohumların bir anda yok olmasını» diler.

4 Gloster Dükü'nün iki oğlu vardır: Edgar ve gayrımeşru çocuğu Edmond. Kardeşini kıskanan Edmond, Edgar'ın kendisini öldürmek istediğini babasına yalan yere ihbar eder. Edgar da dilenci kılığına girip kaçar, Lear'i bulur. Kordelya bu arada Fransız Kıralı ile hakiki bir aşk izdivacı yapmıştır.

5 Hâlâ intikam hırsı içinde yanan Edmond bir yalan daha ortaya atarak babası Gloster Dükü'nün, ordusu ile Britanya üzerine yürüyen düşmanları Fransız Kıralı ile birlik olduğunu Regan ile kocası Kornval'a anlatır. Bunun üzerine ihtiyar Gloster'in gözleri oyulur.

6 Gloster'in gözü oyulduğu sırada buna dayanamıyan bir subay Kornval'i düelloya çağırır ama, Regan tarafından hançerlenir! Kör ihtiyar Gloster ıstırap içinde dolaşırken tesadüfen Lear ile karşılaşır. Bu arada Fransa'dan gelen Kordelya babasının yardımına koşmak ister, ama her ikisi de Goneril ve Regan'ın adamları tarafından yakalanırlar.

7 Edmond, kardeşi Edgar'ın hançeri altında can verir. Bunu Goneril, Regan ve hattâ Kordelya'nın ölümü takibeder. İhtiyar Lear bu felâketler dizisinden sonra soytarısı ve neden sonra dürüstlüğünü anladığı dostu Kent'le birlikte fırtınalı bir havada bir orman kulübesine sığınır.

8 Çocuklarının ihanetine uğramış iki ihtiyar. Lear talih yoldaşına şöyle der: «Kendine bir cam göz al dostum ve tıpkı âdi bir politikacı gibi yap. Yani göremediğin şeyleri, etrafına görmüş gibi yuttur!» Çılgınlığı artık en korkunç safhadadır. Boğuk iniltilerle can verir.

Yeni Çıktı...

FAZİLET MÜCADELESİ

Amerikan tarihinin kritik anlarında özel cesaret ve büyüklük örneği göstermiş bir avuç devlet adamının hikâyesi.

KURTULUŞ ÇANI

Bu kitapta demokrasinin, faşizme karşı giriştiği mücadele eşine az rastlanan edebî bir ifade tarzı ile insanı yer yer güldüren sıcak bir hava içinde anlatılmaktadır.

IŞIK KİTAPLARI

Toptan siparişler için yüzde 20 tenzilât yapılır.

SİPARİŞ ADRESİ:
Posta Kutusu 1148 — İSTANBUL

San Francisco Balesi Türkiye'de

AMERİKA'NIN İYİ NİYET

FOTOĞRAFLAR SUAVİ SONAR

SAN FRANCISCO BALESİ — «Amerika'nın en dinamik dans topluluğu» ilk gece geleneğine uymuş, Türkiye'deki programını Çaykovski'nin «Fındık kıran» bale süiti ile açmıştı. Amerikan Millî Tiyatro ve Akademisinin himayesinde Ortadoğu'da kendi tâbirleri ile «iyi niyet temsilleri» veren bale trupunun ilk uğrağı Ankara olmuştu. Ankara'dan sonra Istanbul'a geldiler, ilk temsillerini 9 şubat pazartesi günü verdiler. Yukarıdaki resimde, San Francisco balesinin baş balerinlerinden Sally Bailey ile Glenn Chadwick görülüyor.

BALERİNLER VE SANATSEVERLER — San Francisco Balesi, Ankara sosyetesini bir araya toplamıştı. Soldaki resimde, Maurine Simoneau, Sukie Scharer, Matilda Abbé, Diana Nelson bale temsili sırasında, yukarıdaki resimde ise ilk temsilden sonraki toplantıya gelen Eugenia Van Horn, Fred Haynec, Sakine Turan, Şeyhullah Turan görülüyorlar.

DANSEDEN ELÇİLERİ

BALE TEMSİLİ — San Francisco Balesi 1933 yılında kurulmuştur. Amerika'nın en eski bale teşekküllerinden biridir. Elemanlarını San Francisco Bale Okulu'ndan seçer. Balenin yıldızı Sally Bailey için New York Daily News şunları yazmıştır: «Bale ayakkabılarını gideceği yere gönderip bizimle ebediyen kalsa ne iyi olurdu.» Resimde Sally Bailey ile G. Chadwick sahnede görülüyor.

YÜKSEK TÜRK MEMURLARI İLE — Bale temsilinin ilk gecesine gelenler içinde diplomatlar arasında sevilen simalarla yüksek Türk memurları da vardı. Yukarıdaki resimde balerinlerle seyirciler temsilden sonra tertip edilen davette birarada görülüyorlar. Soldan sağa: Virginia Thomson, Riyaseti Cumhur Umumi Kâtibi Munis Faik Ozansoy, Suzanne Hammons, Münir Müeyyet Bekmen, Protokol Dairesi Umum Müdürü Veysel Versan, Gerria Bucher, Sue Boyd

Cemiyet Hayatından Haberler

AVUSTURYALILAR BALOSUNDA BİR ŞÖHRET — Avusturyalılar Derneği tarafından geçenlerde verilen baloda, Viyana Opera - Komik tiyatrosunun en gözde kadın şarkıcısı Hedy Fassler de bir konser vermiştir. Bir tiyatro rejisörü ile evli ve iki çocuk sahibi olan şantöz, aşk şarkılariyle balaya ayrı bir renk vermiştir.

PAVYONDA 7 HANIM — Kıbrıs Türklerinin yararına geçen ayın son günü Ankara Palas'taki yemekli toplantıya katılan Ankaralı hanımlar Ankara Palas'ın pavyonunda görülüyor. Soldan sağa Nurten Usberg, Tulûn Denker, Neriman Gürol, Helga Meyers, Rezzan Seymen, Sadiye Gürol, Esin Güven, Sahir Güven..

ÖZEL KONSER — Helikon Yaylı Çalgılar Kuarteti'nin Ankara Sanatseverler Kulübündeki konserine Alman gitaristi Siegfried Behrend de katılmış, bir de «özel konser» vermiştir. Soldan sağa, E. Karaca, Ö. Taylan, I. Pasiner, A. Çelikoğlu, C. Madenli, I. Tuğsavul, I. Altar, H. Etker, A. Altar, A. Coşkunoğlu.

DÖRDÜZLER — (Soldan itibaren) Pınar, Itır, Hakan ve Bahar. Bahar nedense kış gibi gözyaşları içinde.

KOKTEYL — Dördüzlerin annesi (Beyaz önlüklü), dernek başkanı Bayan Gürsoy (siyah elbiseli) ve misafirleri ile.

ANKARA'NIN DÖRDÜZLERİ

23 eylül 1958 de Ankara Doğumevi'nde dünyaya gelmiş olan yavruları tanıtmak için 24 ocak'ta, çocukların kaldığı Ankara Hastanesinde basın mensuplarına bir kokteyl verildi.

Yavruların babası Balâ'nın Şehriban köyünden bakkal Süleyman Yüksel. Anneleri Sultan Yüksel. Karı - koca yirmi senelik evli. En büyükleri on sekiz yaşında olmak üzere daha altı kızları var. Bütün arzuları bir erkek evlât sahibi olmak imiş. Arzuları tahakkuk etmiş amma Hakan dünyaya gelirken üç nedimesini de bareber getirmiş. Dördüzler köylerinde hastalanmışlar. Reisicumhur Celâl Bayar'ın kızı Bayan Nilüfer Gürsoy'un başkanlığında «Ankara Dördüzlerini Yetiştirme Derneği» adında bir dernek kurulmuş. Dördüzler köyden getirtilerek Ankara Hastanesi'nde misafir edilmişler. Orada bakılıyorlar.

DÖRDÜZLERE İTİBAR — Ankara Valı ve Belediye Reisi Dilâver Argun (soldan ikinci), Ankara Hastanesi Başhekimi Zeki Arcan kokteylde dördüzlerden ikisi ile.

İZMİRLİ DÖRDÜZLER Türkiye'nin ilk yaşıyabilen dördüzleri bugün 9 yaşında olan İzmirli dördüzlerdir. Ankaralı'lar gibi üçü kız, biri erkek olan İzmirli dördüzler «İzmirli Türk Dördüzlerini Tanıtma ve Koruma Derneği» tarafından büyük bir itina ile büyütülmüşlerdir.

HOLÂNDALI DÖRDÜZLER Eylül 1958 de Holânda'da da bir dördüzler dünyaya gelmiştir. Çocukların ikisi kızdır.

Milli

11 OCAK 1920 günü, Konya halkı Alâaddin Tepe'de bir miting yaparak âdil bir sulh imzalanmasını ve memleketimizin tahliyesini istediler. Ertesi günü de yeni seçilen meclise iştirâk için mebuslardan Hoca Ömer ve Vehbi Efendiler İstanbula hareket ettiler.

MUSTAFA KEMAL'İN BİR GİZLİ PLÂNI

Yunanlı'ların muhtemel taarruzlarına karşı tertip ettikleri şu plânı Ankara bize gönderdi:

12 nci Kolordu Kumandanı Fahrettin Beyefendiye

9.1.1920

(Gayet mahrem ve yalnız zata mahsustur)

«1 — Resmi ve gayrı resmi istihsal edilen malûmattan, bizimle mütareke yapan İtilâf Devletlerinin sulh aktetmek hususunda anlaşabilmiş oldukları ve hemen müzakereye başlıyarak mukadderatımız hakkında yakında bir karar ittihaz edecekleri ve Yunanistan'ın 13.1.1920 tarihinde sulh konferansı kararı ne olursa olsun, resmi ve gayrı resmi surette Aydın vilâyetinin ilhakını ilân edecekleri öğrenilmiştir. 4.9.1919 da Rumeli ve Anadolu'nun tam ittifakiyle Sivas'ta aktolunan Millî Kongre'de verilen kararların ikinci maddesinde haklarımızın ve mukaddesatımızın bütün varlığımızla müdafaasına karar verilmiş olduğu malûmu âlîleridir. Halbuki bu gibi kararların tatbikinden önce kararlaştırılmış bir plân mevcut olmadığı halde, keyfî ve alelâcele icra edilecek harekâtın muvaffakıyetle neticelenemiyeceği düşünülerek ve birçok ihtisas sahibinin fikirleri de alındıktan sonra bir plân tertip edilerek bağlı olarak gönderilmiştir. Bu plân, zata mahsus olup muhteviyatı gayet mahrem tutulacaktır. Mezkûr plân, ancak lâhikasında beyan edilen şartların tamamiyle husul bulması ve tarafımızdan tatbiki emredilmesi halinde fevkalâde bir azim ve süratle tatbik edilecektir.

2 — Rumelideki kolordularımız hakkında plânın lâhikasında beyan olunan mütalâadan başka bazı noktai nazarların burada zikrine mecbur oldum.

a) Rumelideki kolordular aynen Anadolu kolorduları misillû seferberlik yapacaktır.

b) Bulgar'ların hiç olmazsa bitaraflığı kazanılacaktır.

c) Payitahtın ve hilâfet makamının her türlü taarruza ve bilhassa İslâmların katli önlenecek ve mahallî Hıristiyan ahalinin tecavüzlerine karşı müdafaa edilecek ve Garbi Trakya'dan Şarki Trakya'ya vukubulması melhuz her nevi taarruz durdurulacaktır.

d — C maddesi vaki olmazsa Aydın vilâyetindeki harekâtımızın kolaylaştırılması maksadiyle nizamiye birlikleriyle kuvvetlendirilmiş millî müfrezelerle, Selânik civarında öteden beri yığıldıkları bildirilen Yunan ihtiyat kuvvetlerinin Aydın vilâyetine nakline mâni olacak hareketler yapılacaktır. — Mustafa Kemal»

Bu yazıya ekli, uzunca yazılmış plânın özeti şu idi:

«Akhisar'da bir kolordu, Alaşehir'de Albay Refet (Bele) in kumandasında bir kolordu teşkil edilecek ve

MÜCADELE HATIRALARIM

EMEKLİ ORGENERAL FAHRETTİN ALTAY YAZIYOR:

Mevlevi tarikati mensupları, Konya'nın içtimai zümreleri arasında önemli bir yer işgal ediyordu. Mukaddes cihada katılmak için bir birlik halinde Suriye'ye gönderilmişlerdi. Resim bu birliğin mızıka takımını gösteriyor.

Aydın cephesinde iki bin kişilik bir milis kuvveti vücude getirilecek.

Mustafa Kemal Başkumandan, Kurmaybaşkan Ali Fuat (Cebesoy) olacak, karargâhları Afyonkarahisar'ında kurulacak, Şarktaki üç kolordu General Kâzım Karabekir'in kumandasında, o da Başkumandanın emrinde bulunacak. Diğer kolordunun bölgeleri tasrih edilerek bunlar da seferber olacaklar ve bütün silâh ve cephane depolarına el koyacaklardır.» Bu plân, hiçbir vakit tatbik olunmamıştır; sebebini ogün gibi bugün de bilemiyorum.

M. KEMAL, ADANA İÇİN FİKRİMİ ALDI..

Adana hakkında mütalâamı soran Mustafa Kemal'e şu cevabı verdim:

1.2.1920

25.1.1920 tarihli tele cevap:

«Adana'ya en müessir harekât, Adana'yı muhit olan kazalardaki halkı bu maksatla canlandırmaktır. Bu dağlık arazi halkı pek faydalı bir unsurdur. Şu kadar ki, bu unsuru iyi hazırlamak ve uyandırmak lâzımdır. Fransızlar gafletle bizim faydamıza icraat yaptılar; İslâmların kalbini kazanacakları yerde, onlara kin telkin ediyorlar ve yabancı işgalinin acılığını gösteriyorlar, bundan istifade edilebilir. Bunun için yalnız askerlerin ve küçük çetelerin çalışması faydalı olmakla beraber kâfi değildir. Bugün Adana'yı çevreliyen Toros ve Amanos dağlarındaki millî teşkilâtın da esaslı bir programla çalışması lâzımdır. Silifke'den Maraş'a kadar Adana etrafındaki kazalara cidden muktedir kaymakamlar tâyin edilmeli ve bunların maiyetlerine değerli memurlar verilerek vilâyetleri ayrı bile olsa, Adana'yı tahlis için hareket tarzı hakkında yalnız bir merkezden talimat verilmesi suretiyle sevk ve idareleri birleştirilmeli ve tekmil köylüler Adana'ya karşı umumi bir kıyam için hazırlanmalıdır. Fransızların Adana'daki büyük arzuları Çukurova'nın pamuğu ve dağlarının madenleridir.

Dağlardaki ahaliye bir kere emniyetleri kalmıyacak olursa, madenlere büyük sermaye dökmiyeceklerinden emniyetsiz bir siyasi işgalden ise, emniyetli bir iktisadi intifa mesleğine rüçuları ihtimal dairesine girer.»

TUĞBAY RECEP YAZICIOĞLU

Bu münasebetle Adana cephesinde çalışanlardan bir kahraman arkadaşımın hâtırasına temas isterim.

Piyade Tuğbay rahmetli Manastır'lı Hafız Recep Bey (Yazıcıoğlu) ismi unutulmuş millî mücahede kahramanlarımızdandır. Mustafa Kemal Sivas Konferansı'nı topladığı zaman kongrenin muhafazasını deruhte eden taburun kumandanı olan bu zat, evvelce Çanakkale'nin Seddülbahir muharebelerinde temayüz etmiş, sonra Kafkas cephesinde Bayburd'u kurtarmış ve Bakû'nun alınmasında himmet göstermiştir. Sivas Konferansı'nın hitamında Atatürk onu taburu ile Gaziantep'e bölge kumandanı olarak göndermiş ve orada milislerle birleşerek düşmanı yıldırmış ve Osmaniye bölgesi kumandanlığına nakledilerek yararlıklar göstermiş ve oradan da Sakarya Muharebesi'ne getirilerek alay kumandanı olarak son taarruzlarda vazife görmüş, Diyarbakır'a Şeyh Sait isyanını tedipte çalışmış ve tuğbay olarak emekliye ayrılmış, iki sene evvel Hakkın rahmetine kavuşmuştur. Çok cesur, dindar ve mütevazı olan bu vatan evlâdını hürmetle yadetmeği bir vazife bilirim.

YENİ YILIN İLK GÜNLERİNİN HÂDİSELERİ

Bugünlerde Afyonkarahisar'daki cephane ve silâh depolarını İngilizlerin mühürledikleri haberi geldi. 13.1.1920 günü de İngiliz Generali Meilne'nin emriyle, İtalyan işgal kuvveti kumandanı, Konya'daki «Öğüt» gazetesini kapattı ve kapılarını mühürliyerek önüne nöbetçi dikti. Eboli ismindeki bu kumandan, o gece yaverini Müdafaayı Hukuk âzasından Cevdet Beye gizlice göndermiş ve yarın sabah matbaayı kapıyacağını bildirmişti. Geceleyin tedarik edilen vasıtalarla matbaa boşaltılarak, makine ve sair lüzumlu eşyalar Meram Bağları'nda gizli bir eve taşındı. Ertesi gün, gazete satıcıları «Öğüt, bugünkü Öğüt!» diye gazeteyi satmıya başladılar. Belediye ve Ticaret Odası âzaları gazeteci ve öğretmenlerden on kadar zat yanıma gelerek gazetenin kapatılmasını millete bir hakaret telâkki ettiklerini ve protestoda bulunduklarını bildirdiler; Harbiye Nezaretine yazdım.

Rumi sene başı, yani 13 ocak günü geldi. Yunan'lıların Aydın'ı ilhakına dair bir şey çıkmadı.

Ankara'nın verdiği haberler arasında, İstanbul'daki Fransız mümessilinin Genelkurmay Başkanı Cevat Paşaya gelerek, Türkiye'nin istiklâline Fransız'ların çalışacağını ve bu sefer İngiliz'lerin tuzağına tutulmıyacağını söylemiş olduğu vardı. Yüreklere ümit ve ferahlık veren bu tatlı haberi her tarafa yaydık.

Geçen Bozkır isyanı hakkında yerinde tetkikatta bulunmak üzere 11.1.1920 günü İstanbul'dan gelen Birinci Ferik ve eski nazırlardan Hurşit Paşa oraya gitti ve döndü.

İTİLÂF DEVLETLERİNİN POLİTİKASINDA BİRLİK YOKTU

İtalyan işgal kumandanı, aldığı bir ajans haberini bana gönderdi;

(Devamı gelecek sayıda)

Hâtıratta adı geçen kumandanlardan İskenderun'da 41. Tümen Kumandanı Yarbay Mustafa (Rahmetli Ordu Müfettişi General Muğlalı).

Millî Mücadele'ye canla başla katılan fedakâr Anadolu çocuklarının bir cephane kolu molada.

Hayat

GAZİ MUSTAFA KEMAL

Bu resim İzmir'in istirdadında Karşıyaka'da kendisi için hazırlanan villânın terasında çekilmiştir. Acı işgal günlerinde Kıral Kostantin bu villâda ikamet etmişti

Hayat

GAZİ MUSTAFA KEMAL

Bu resim İzmir'in istirdadında Karşıyaka'da kendisi için hazırlanan villânın terasında çekilmiştir. Acı işgal günlerinde Kıral Kostantin bu villâda ikamet etmişti.

GÖNÜL POSTASI

Okuyucularımızdan bize, büyük itimat göstererek hususi hallerini açan, aile geçimsizliklerini tasvir eden ve halledemedikleri mevzularda bizden akıl soran, yardım istiyen mektuplar gelmektedir. «HAYAT Mecmuası», bundan böyle bu türlü mektuplara «GÖNÜL POSTASI» başlığı altında cevap verecektir. Şikâyetlerinizi ve dertlerinizi Hayat Mecmuası'na bildirirken mektubun üzerine «Gönül Postası» ibaresini yazmayı unutmayınız.

Ankara'dan Bayan R. L. yazıyor:

«8 senedir bir genci seviyor, fakat mukabele görmüyordum. Şimdi yavaş yavaş mukabele etmiye başladı. Fakat yeni girdiği meslekte ilerleyip ev geçindirecek hale geldikten sonra evlenebileceğimizi söylüyor. En az iki sene beklememi istiyor. Ailemse bugünlerde beni biriyle evlendirmek kararında. Ne yapayım? Ben beklemeyi tercih ediyorum, ama ya sukutu hayale uğrarsam?»

Orası tabii belli olmaz. Bu gencin kendisine itimat edilecek karakterde olduğuna inanıyorsanız beklemeniz doğru olur.

—

Ankara'dan T. D. yazıyor:

«Okuyucularınızın dertlerini dinlemenizden cesaret alarak size bir derdimi açacağım: Ben bir Fransız kızını seviyorum. O Türkçe bilmiyor, ben de Fransızca bilmiyorum. Beraber gezerken el işaretleriyle dilsiz oyunu oynamak zorunda kalıyoruz. Ne yapmam lâzım?»

Bu derdin çaresini bulmak o kadar zor değil. Ya kız Türkçe öğrenir, ya siz Fransızca öğrenirsiniz, mesele halledilir. Ama herhalde siz Fransızca öğrenirseniz daha iyi olur. Böylelikle kızın sizi sevip sevmediğini kendi ana dilinden öğrenmiş olursunuz.

—

Bir okuyucumuz yazıyor:

«Nişanlım ilk mektep mezunudur. Ben liseyi bitirdim. Şimdi nişanlım benim mutlaka yüksek tahsil yapmam için ısrar ediyor. Halbuki ben annemle babama bakmak mecburiyetindeyim. Maddî bakımdan yüksek tahsil yapmam da imkânsızdır. Nişanlımın ısrarı bizi ayrılmıya kadar götürebilir. Ne yapabilirim?»

Anlaşılıyor ki yüksek tahsil yapabilmeniz sizin bazı yardımlar görmenize bağlıdır. Nişanlınız bunda ısrar ediyorsa ve sizi seviyorsa yardımını esirgememeli, maddî bakımdan size yüksek tahsil yapmak imkânını hazırlamalı, annenizle babanıza da bakmalıdır. Bunları yapmadan sizi yüksek tahsil yapmıya zorlaması sadece aranızın bozulmasına sebep olabilir.

—

İzmir'den Ö. K. yazıyor:

«Bundan bir müddet evvel bir kızı seviyordum. O da beni seviyordu. Bazı sebepler yüzünden onu bırakıp başka bir kızla nişanlandım. Ne çare ki evvelce sevdiğim kızı unutamıyorum. Hattâ nişanlımla konuşurken bile onu hatırlıyorum. Bu durum nişanlımın dikkatini çekiyor. Eski sevgilimi nasıl unutabilirim?»

Siz eski sevgilinizi unutacağa pek benzemiyorsunuz. Bazı sebepler ne ise o sebepleri halledip eski sevgilinizle evlenmiye bakın. Nişanlınızı da boşu boşuna oyalamayın!

—

Trakya'dan T. H. remizli mektup:

«Ben üç senedir bir öğretmenle nişanlı idim. Nişanlımın bazı soğuk hareketleri beni hiç memnun etmiyordu. Kendisinden ayrılmıya karar verdim ve ayrıldım. Bu arada başkasiyle ahbap oldum. Onunla da anlaşamayıp ayrıldım. Eski nişanlım olan öğretmen peşimden ayrılmıyordu. Neticede onunla anlaşıp evlenmiye karar verdim. Mesut olabilir miyim, olamaz mıyım?»

Nişanlınız eski soğuk hareketlerinden vazgeçmiş, siz de anlaşmıya karar verdinizse niçin mesut olmıyasınız? Biz de mesut olmanızı candan temenni ederiz.

—

Edremit'ten A. B. yazıyor:

«Benden yaşça hayli büyük, hem de evli bir kadını seviyorum. O da beni çılgınca seviyor. Hattâ ayrılıp benimle evlenmek istiyor. Bense bir aile yıkılacak diye kararsızlık içindeyim. Ne yapayım?

Tereddütleriniz ve endişeleriniz yerindedir. O kadını kendi haline bırakınız. Zaten sizin denginiz değildir. Bir yuvayı yıkmış olmanın acısı sizi ölünceye kadar takip eder. Böyle kurulan bir yuvaya saadet gireceğine de katiyen inanmayınız.

—

İstanbul'dan S. D. rumuzuyla mektup yazan bayan okuyucumuza:

Pek erken ümitsizliğe düşmüş görünüyorsunuz. 34 yaş hiçbir zaman ve hiç kimse için ihtiyarlık yaşı değildir. Çocuklarınıza ihtimam gösterirken biraz da kendinize çeki düzen vermiye çalışınız. Estetik ameliyatları ile meşgul olan ve iyi neticeler alan operatörler bizde de vardır. Fakat burada size bir isim vermek prensibimize uygun değildir. İstanbul Tıb Fakültesinden bu türlü ameliyatları yapan operatörlerin isimlerini öğrenebilirsiniz. Bu ameliyatların çok pahalı olduğunu zannetmiyoruz. Herhalde uykularınızı bir intizama sokmalı ve kendinize iyi bakmıya gayret etmelisiniz.

Hayat

YAZAN: BESSIE BREUER

ÇEVİREN: AYKUT GÖRKEY

JOAN, Alfred'den haber alabilmek için bir hafta bekledi hiç ses çıkmayınca yazıhanesine gitmeye karar verdi. İçeriye girerken kapının tam karşısında oturan sekreter:

— Miss Trask'ı bulamıyorum efendim, diye dahilî telefonla izahat veriyordu. Evinde yok galiba.

Demek Alfred telefonla kendisini aratıyordu. Yüreği hoplıyarak yazıhaneye girdi. Alfred'in masasında asistanını gördü. Uzun boylu, soğuk tavırlı bir İngiliz olan asistan da onu görmüş, ayağa kalkmıştı.

— Sabahtan beri sizi arıyoruz, dedi. Kontratınız için...

Duraladı:

— Müteessirim, dedi.

Tekrar duraladı:

— Alfred'in acele İngiltere'ye gitmesi icap etti... diye mırıldandı. Kontratla meşgul olmak vazifesini bana verdi. Bir an önce tamamlanması için sizi arıyordum. Yalnız bütün gayretime rağmen ancak haftada bin iki yüz elli dolârdan dört hafta garantili bir kontrat temin edebildim .

— Fakat Alfred bana haftada iki bin dolâr olâcağına dair söz vermişti.

— Biliyorum. Şayet bizzat meşgûl olabilseydi belki yapardı.

Joan:

— Anlıyorum, dedi, bir kalem verir misiniz.

Asistanın uzattığı kontratı okumadan imzaladı. Daha önce bu kadar yüksek ücretli bir mukavele yapmış değildi. Şu halde meslek hayatına yeniden dönüşü daha iyi imkânlarla oluyordu ki bu hiç fena bir başlangıç sayılmazdı.

■

Genç kadın yeni filmini çevireceği stüdyoyu ilk ziyaretten dönerken kendisini müthiş sinirli hissediyordu. Direksiyonu tutan elleri titremekteydi. Halbuki stüdyoda gayet iyi karşılanmıştı. Büyük bir şöhret olmasına rağmen John Wayne kendisine yakınlık göstermiş, beraber çalışmaktan zevk alacağını söylemişti. O halde bu asabiyete sebep neydi? Acaba bir ruhiyatçıya mı görünmesi lâzımdı?

Sinirli hali filmin çevrilmesine başlanıncaya kadar sürdü. Sonra kendisinde hayret edilecek bir rahatlık ve sükûnet müşahade etti. Belki de uzun zamandır beklediği imkâna kavuştuğu için heyecanlanmıştı. Rejisör filmi çabuk bitirmek istediğinden hızlı bir tempoyla çalışıyordu. Joan bütün gün stüdyoda set ışıkları altında harap olduktan sonra eve dönüp hafif bir akşam yemeği yiyor, tekrar stüdyoya koşuyordu. Çalışma hayatı dışındaki her şeyi şimdi kendisinden çok uzaklarda zannetmekteydi. Meselâ Federico ile Albani'yi aylardan beri görmemiş, hele Roma'ya hiç gitmemiş gibiydi.

Dört hafta çabuk geçti. Film tamamlanmış, Joan artık serbest kalmıştı. Kendi kendine «Tatmin oldum mu?» diye soruyordu, «istediğimi yapabildim mi?»

Filmin ilk provasını görünce kendisini tanıyamamış, Arthur'un «Sende cinsî cazibe yok» deyişini hatırlıyarak cesareti kırılır gibi olmuştu. Filmi seyredip stüdyodan çıktığı gün, biraz yürümek istedi. Bir ikindi vaktiydi, hava güneşli ve sakindi. North Rodeo Drive boyunca yürüyerek mağaza vitrinlerini seyrediyordu. Ağaçlıklı bir yolda beyzbol oynıyan küçük iki erkek çocuk gördü. Yanlarında bir kadın vardı. Çocuklardan birinin elinden kaçırdığı top Joan'un ayakları altına yuvarlanınca genç kadın gülümsiyerek eğilip topu aldı. Tekrar çocuklara doğru attı. O anda içinden çocuk olmak, onlarla beraber oynamak arzusu gelmişti. Kimbilir ne kadar rahat, tasasız ve her türlü endişeden uzak olurdu. Çocuklar belki onu isterlerdi ama, yanlarındaki kadın aksi bir suratla «Buraya gelin bakayım» diye onları yanına çağırmıştı.

Joan yoluna devam etti. «Keşke bir çocuğum olsaydı» diye düşündü. Sonra bu düşüncesinden kendisi ürktü. Bir çocuğu olmak mı demişti? Ancak meşru bir izdivaç yapan ve istikbali garantili olan kadınların çocuğu olabilirdi. Yalnız başına yaşıyan bir kadın için çocuk ne demekti?

North Rodeo Drive'de 795 numaralı evin önünden geçerken gayriihtiyari başını çevirip baktı. Evin bahçesinde kocaman bir köpekle, üç yaşlarında bir çocuk duruyordu. Arthur'un çocuğu olmalıydı. Zaman ne kadar çabuk geçiyordu.

Birden aklına Arthur'u uzun zamandır görmediği geldi. Son defa iki İtalyan'ı tanıştırdığı zaman görüşmüşlerdi. Ya Federico ile Albani? Acaba onlar neredeydiler şimdi? Belki de Roma'ya, Renato'nun yanına dönmüşlerdi.

Genç kadın bir ara durdu. Eski kocasına ait evin önünde ne aradığını düşündü. Böyle gündüz gözüyle, kendisini herkesin görebileceği bir saatte ne işi vardı burada? Arthur'un otomobili kaldırımın kenarında duruyordu. Arthur güzel Alman karısı ile birlikte binip gezdiği bu otomobilde kimbilir ne tatlı saatler geçirmekteydi. Herhalde çok mesuttu.

Joan yolunu değiştirerek, önüne ilk çıkan caddeye saptı. Biraz sonra Beverly Hills Hotel'e gelmişti. Elleri titriyor, sırtına bir ürperme geliyordu. Otelin dahilindeki küçük satış mağazalarına bakıp oyalanmaya çalışırken; bir daha North Rodeo Drive'de gezintiye çıkmıyacağına adir kendi kendine söz verdi.

■

Federico ile Albani birkaç gün sonra Meksika'dan dönmüşlerdi. Albani,

hergün yeniden başlar

hâlâ gördüğü şeylerin tesiri altında:

— Meksika harikulâde bir yer, diyordu, doğrusu gelmemekle çok büyük hata ettiniz.

Joan gülerek:

— Nasıl gelebilirdim, dedi, çalışmam lâzımdı.

Federico:

— Filminden memnun musun?... diye sordu.

Genç kadın dudak bükerek sustu. Federico:

— Burada sana yazık oluyor, dedi. Biz İtalya'da iri ve güzel gözlere çok ehemmiyet veririz. Bizde beyaz perdenin en çok aradığı şey budur.

Joan meşhur bir İtalyan yıldızından bahsetti. Federico:

— Hoşlanmıyorum, dedi, baştan aşağıya poz! Beni sıkıyor!

Sonra:

— Sıkıldığım bir şey daha var, diye ilâve etti. Buraya bir film çevirmek üzere gelmiştik, anlaşamadık. Şimdi Roma'ya dönüyoruz.

Joan:

— Bunda sıkılacak ne var ki? diye sordu.

Albani müdahale ederek:

— Arkadaşım Hollywood'da ve Meksika'da gördüğü şeylerden fevkalâde memnun kaldı, diye mırıldandı. Bütün bu imkânlar bizde olsa neler yaparız diyordu. Bu imkânları kaybedeceğine üzülmüş olmalı.

Federico:

— Doğru, diye tasdik etti. Fakat bir bakıma da memnunum. Roma'ya dönüşümde, ne zamandır tasarladığım filme başlıyacağım.

Bir an tereddüt ederek Joan'un gözlerine baktı. Sonra hafif bir sesle:

— Sana bir şey söylemek istiyorum, dedi. Çevireceğim filmin kadın kahramanı bir Amerikalıdır. Bu rolü yapacak artisti ne zamandır arıyordum. Nihayet buldum.

Joan büyük bir merak içerisinde Federico'yu dinliyordu. Genç adam:

— İşte karşımda duruyor, diye devam etti.

Joan:

— Ben mi? diye âdeta bağırdı.

— Evet, sen! Bilmiyorum benimle çalışmak ister misin. Bunu sana ne zamandan beri söyliyecektim. Eğer Roma'ya gelmeye karar verirsen her şey hazır...

Genç kadın hiç beklemediği böyle yepyeni heyecanlara bir türlü alışamıyordu. Kalbi çarparak:

— Peki Renato'nun filmi ne olacak? diye sordu.

Albani:

— Renato'ya bakmayın siz, dedi, beş altı filme birden başlar o.

Federico:

— Renato'nun sana ihtiyacı olmadan ben filmimi tamamlarım bile, diye mırıldandı. Gelecek misin?

Joan:

— Roma'yı hemen görmek hoşuma gider tabiî... dedi.

Gülüştüler. Federico ellerini uğuşturarak:

— O halde gidebiliriz, diye söylendi, biletlerimiz hazır.

Genç kadın yalnız kalınca gülmeye başlamıştı. Heyecan ve sevinçle karışık bir gülmekti bu. Önünde daima yeni bir yol açılmasına hayret ediyordu. Bu sefer de kimseden yardım istemesine lüzum kalmıyacaktı. Seyahat için lüzumlu parası dahi vardı. Bir şarkı mırıldanarak valizlerini hazırlamaya koyuldu.

— IV —

Uçak havada geniş daireler çizerek Ciampino alanına indiği zaman Joan içinden:

— Merhaba Roma! diye mırıldandı.

Federico onu bir taksiye bindirdi. Şoföre:

— Albergo Ingilterra, dedi.

Sonra genç kadına dönüp:

— Güzel bir oteldir, diye izah etti. Her zaman boş oda bulunur. Yeri de güzeldir. Seveceğini tahmin ederim.

Şehre girdikleri zaman Joan otomobilin penceresinden bakarak geçtikleri caddeleri tanımaya çalışıyordu. Piazza di Spagna'yı katederek Condotti caddesine sapmışlardı. Hafif bir yağmur yağıyordu.

Joan mesuttu. Çünkü Roma'yı çok seviyordu. Bu güzel şehre karşı içinde biraz buruk, fakat kuvvetli bir aşk hissetmekteydi.

Soğuk çehreli bir otel odasında valizleri ve hayalleriyle başbaşa kalınca, ilk iş olarak kendisine küçük bir daire tutmayı düşündü. Kâfi derecede parası vardı, Federico'nun filminden alacağı para da plânlarını tatbik etmesi için herhalde yeter de artardı bile. Parioli'de küçük bir apartıman katı kiralıyacaktı. Mobilyalı olmasa da kendisi yavaş yavaş eşya alabilirdi. Bu sefer Roma'da uzun zaman, belki de daima kalmak niyetindeydi. Roma'ya bu gelişi de geçen seferkine benziyecek değildi ya.

Birden içi burkuldu. Federico kendisini otele bırakıp giderken:

— Akşam gelip alırım, bir yerde yemek yeriz, demişti.

Tıpkı Roma'daki ilk gününde Renato'nun yaptığı gibi...

Genç kadın odanın penceresine doğru yürüdü. Tül perdeyi aralayıp dışarıya baktı. Caddede birbirini kovalarmışcasına gürültülü bir süratle giden vespalar, minicik İtalyan modeli otomobiller, kaldırımlarda bir seli andıran hareket halinde insanlar vardı. Hayat akıp gidiyordu. Gözünü açıp uyanan her insan için hayat her gün yeniden başlıyordu... Joan da Roma'nın bu küçük otel odasında yeni bir hayata başlamıya hazırlanıyordu. Hem de bu hayatın, her günkülerden biraz farklı olacağını bilmeden...

Federico odanın kapısını tıkırdattığı zaman Joan henüz seyahat elbisesi ile duruyordu.

— Elbise değiştirmem lâzım mı?... diye sordu.

Federico:

— Yoo, lüzum yok tabiî... dedi.

Sonra yakındaki küçük bir lokantaya gideceklerini izah ederek koluna girdi. Asansöre doğru yürüdüler. Sokağa çıktıkları zaman Joan Roma'nın havasını teneffüs etmek ister gibi derin bir nefes aldı. Mağazaların rengârenk ışıklı reklâmlarına, daima kalabalık kafeteriyalara, kaldırım kenarlarına gelişigüzel bırakılıvermiş vespalara sevgi dolu nazarlarla baktı. Roma'yı, sokaktan geçen herhangi bir insanı çevirip hâtırını soracak, yanaklarından öpecek kadar kendisine yakın ve dost hissediyordu.

Yürüyerek birkaç sokak geçtiler. Federico bir lokantanın önünde durarak penceresinden içeriye baktı. Joan da onu taklit etti. İçerisi kalabalıktı, sigara dumanından simalar ayırdedilecek gibi değildi. Federico lokantanın kapısını iterek girdi, Joan'u da çağırdı.

(Devamı gelecek sayıda)

Annette

Fransız sinemasının "Harika Çocuğu,, Roger Vadim, Brigitte Bardot'dan sonra, ikinci karısı Annette'i beyaz perdede şöhrete ulaştıracak. Nişanlılık günlerinde "Katiyen aktris olmıyacağım,, diyen Annette, şimdi kamera karşısında oynamaktan büyük zevk duyduğunu söylüyor.

MODELLİKTEN PERDEYE — Annette bir zamanlar Paris'in en güzel beş kapak kızından biriydi. Kocasının ısrarı ile sinema yıldızı olmaya karar verdi. Annette resimde kocası Vadim ve prodüktör senarist Carl Foreman ile beraber görülüyor.

FOTOJENİK ÇEHRE — Fotoğrafçılar Annette'in gayet fotojenik olduğunu söylüyorlar. Kameramen Marcel Grignon: «Işığa bu kadar uyabilen bir çehre ve bir vücut pek nadir görülür» diyor. Ayrıca Annette'in Brigitte'i andırması da hayli şaşırtıcı...

1959 UN YILDIZI — Rejisör Roger Vadim eşinin «1959 un yıldızı» olabileceğini iddia ediyor. Annette ilk filmi «Tehlikeli Bağlar» da Fransız sinemasının değerli yıldızlarından Gerard Philipe ve Jeanne Moreau ile oynıyacak.

TİPİK İSKANDİNAV — Annette altın sarısı saçları, gri - mavi gözleri ile tipik bir İskandinav güzelidir. Vadim ile evlendikten sonra «Nathalie» adında bir kız çocuğu dünyaya getirmiştir. Her şeyden önce titiz bir anne olmaya gayret eder.

İKI yıl önce, rejisör Roger Vadim bir öğle yemeğinde Paris moda mecmualarının en güzel beş kapak kızından biriyle tanışmıştı. Adı Annette Stroyberg idi. Kopenhag'da doğmuştu. İskandinav olduğu cazibeli çehresinden açıkça anlaşılıyordu. Kuzey Fiyordlarının renginde gri-mavi gözleri, altın sarısı saçları vardı. Soğuk ve aynı zamanda yakıcı bakışlarında İngrid Bergman'ı veya Greta Garboyu bulmak mümkündü... Birkaç hafta sonra Fransız sinemasının «harika çocuğu» Vadim ile Danimarkalı Annette'in nişanlandıkları bildirildi. Vadim «Bilinmez ki?» (Sait-On Jamais?) filmini çevirmek üzere Venedik'e gittiği zaman Annette'den ayrılmadı, onu da yanına aldı. Venedik'te gazeteciler tarafından cazibeli genç kıza sorulan suallerden biri de, pek tabii ki, sinema aktristliğine hevesli olup olmadığı idi. «Hayır!...» diye cevap veriyordu Annette, «Hiçbir zaman beyaz perdede aktrislik yapmak istemiyorum...»

Annette Stroyberg ve Roger Vadim kısa bir zaman sonra evlendiler. Aylar geçti, Annette Nathalie adında bir kız çocuğu dünyaya getirdi. Cazibeli kapak kızı, bir müddetten beri terkettiği mesleğini katî olarak bırakmıya karar verecek, bundan sonra sadece titiz bir anne olmaya gayret edecekti.

Geçen yaz, Güney Fransa sahillerindeki sevimli sayfiye kasabası St. Tropez'deki evlerinde Vadim ailesi gayet sakin ve mesut günler geçiriyorlardı. Annette çocuğu ile meşgul olurken Vadim, Chorderlos de Laclos'un «Tehlikeli Bağlar» (Liaisons Dangereuses) adlı meşhur romanını sinemaya adapte etmeye hazırlanıyordu. Filmin prodüktörlüğünü Sophia Loren'in kocası Carlo Ponti yapacaktı. Ponti o sıralarda Sophia Loren ile beraber St. Tropez'de yaz tatilini geçirmekteydi. Ünlü prodüktör, Annette Vadim ile tanışınca, genç kadının sinemada muazzam başarı kazanabileceğini söyledi, bugünkü Loren'in de yıllar önce meçhul bir aktris namzedinden başka bir şey olmadığını hatırlattı. Vadim bu sözlerden cesaret alacaktı. Eski karısı Brigitte Bardot'nun kazandığı muazzam şöhrette kendi payı yok muydu?... Brigitte'e, acemilik günlerinde, sinema yıldızlarının bilmeleri gereken her şeyi o öğretmiş değil miydi?... Cazibeli eşi sarışın Annette de pekâlâ yeni bir Brigitte Bardot olabilirdi. Zekiydi, cazibeliydi ve kocasına inanırdı. Vadim Annette'i beyaz perdede lânse edebileceğinden emindi. Bir gün plâjda eğlenirken kamerası ile Annette'in ufak bir deneme filmini çekti. Film banyo edilip perdeye aksettirilince Bayan Vadim'in gizli kabiliyeti açıkça ortaya çıktı. Genç yıldızın sinema aktrisi olmaması için hiç bir sebep yoktu. Paris'e dönüşlerinde Vadim, Billancourt stüdyolarında kısa metrajlı ikinci bir deneme filmi çekmek istedi. İkinci denemenin de ümit verici neticesi üzerine Vadim, karısını «Tehlikeli Bağlar» filminde oynatmaya karar verdi. Bu arada Annette beyaz perdede ilk imtihanını Londra'nın Shepperton stüdyolarında çevrilen «Canons de Navarone» adlı filmde verdi. Bu kordelede yegâne kadın artist olarak Annette Vadim seçilmişti. Fakat Londra'da kısa zamanda çevrilmesi tamamlanan film de bir deneme mahiyetini taşımaktaydı ve sinema dünyasında büyük ilgi uyandıramazdı. Annette'in talihi yine «Tehlikeli Bağlar» a bağlı idi.

Roger Vadim'in bugünlerde Paris'te çevrilmesine başlanacak olan «Tehlikeli Bağlar» adlı yeni filmini sinema dünyasının sabırsızlıkla beklemesi gerçekten sebepsiz değil. Brigitte Bardot' dan sonra, genç rejisörün beyaz perdede yeni bir Brigitte Bardot yaratabileceğine herkes ihtimal veriyor. Fakat, fizyonomisi itibariyle Brigitte'e benziyen Annette'in perdedeki şahsiyeti Brigitte Bardot'dan farklı olacak. B. B. nin Havva Ana gibi kamera karşısına çıkmasına mukabil, Annette «Tehlikeli Bağlar» da dizlerinden boynuna kadar, kelimenin tam mânası ile «giyinik» görülecek. Genç yıldız «Tehlikeli Bağlar» da bir doktorun karısı olan Madame de Tourvel'i temsil etmekte ve serseri bir gençle ümitsiz bir gönül macerasına sürüklenmektedir. Filmde Valmont adlı bu çapkın genci Gerard Philipe canlandıracak. Fransız sinemasının kabiliyetli aktrislerinden Jeanne Moreau ise Madame de Merteuil rolünde görülecektir. Vadim onsekizinci asrın sonlarında Paris'te cereyan eden vaka zincirini modernize ederek aktüel bir çevreye nakletmiştir.

Sinema dünyası hergün yeni Brigitte Bardot'lar lânse etmeye çalışıyor. Genç yıldız namzetleri de, tecrübeli yıldız avcıları da B. B. nin yolundan gitmekle beyaz perdede şöhret kazanılabileceğine inanıyorlar. Sarışın Claire Ferval Brigitte Bardot'ya benzerliği ile son günlerin en fazla ilgi uyandıran yıldız namzetlerinden biri oldu.

Bir Brigitte Bardot daha: CLAIRE FERVAL

Sarışın, canlı ve cazibeli bir yıldız namzedi bugünlerde Paris'in meşhur tiyatrolarından birinde bir revünün başrolünü oynuyor. Claire Ferval adındaki bu genç dilber yakında beyaz perdede de görülecek.

Halen bir tiyatroda «Ta Bouche Bébé» adlı bir revünün başrolünü oynıyan Claire Ferval'a Fransız filmcilerinden bugünlerde cazip teklifler geliyor. Sarışın yıldız namzedinin sahnede başarı kazanması bu rağbetin sadece cazibesinden ileri geldiğini göstermektedir.

NAT KING COLE'LE — Afet Sevilay altın sesli, çikolata renkli Nat King Cole'e alaturka bir şarkı okuyor...

Bir Amerika Mektubu

New York'un oriyantal havalı gece kulüplerinin hemen hepsinde bir Türk artisti çalışıyor. Afet Sevilay da bunlardan biri... Genç sanatkâr, geçen yıla kadar İstanbul'un çeşitli gazinolarında, Anadolu sahnelerinde tatlı sesiyle şarkılar söylerdi. Şimdi Amerika'da bir gece kulübünde şark dansları yapıyor, şarkılar okuyor. Bu arada, HAYAT'a bir de Amerika mektubu yolladı. Mektubunda diyor ki:

(Bir yıldır Amerika'dayım. New York'un gece kulüpleri, Beyoğlu'ndaki sazlara öylesine benziyor ki... Bizimkiler daha kibar, daha nezih, emin olun. Amerikalılar oyuna çok düşkün. Çoluğuyla, çocuğuyla bu gece kulüplerine geliyor, terleyinceye kadar, yoruluncaya kadar oynuyorlar. Kimi gün Hollywood'un şöhretleri de ziyaret ediyorlar. Meselâ, geçen gün Bob Hope geldi. Filmlerdeki o hoppa Hope'dan eser yok! Ciddî, kibar bir adam. Gene Kelly beni çok beğeniyor. Ben de onu sevdim ya!... Gün aşırı geliyor. Şakacı, konuşkan, girgin bin insan. Geçen gün karşılıklı çiftetelli oynadık. Altın sesli şarkıcı Nat King Cole'e Türkçe şarkılar okudum. Beğendi. «Türk müziğinin iç gıcıklıyan melodileri var ama, çok hüzünlü» dedi. Şirin Arap, Türk danslarından da hoşlandı. Amerika'ya ilk adımı atan Türk yıldızı Neclâ Ateş ile hemen her gün beraberiz.

Türkiye'ye kucak dolusu selâmlar.

Afet Sevilay)

GENE, ONA HAYRAN — Hollywood'un şöhretlerinden Gene Kelly, Afet'e hayran. İçtikleri su ayrı gitmiyormuş.

ATEŞ VE AFET — Neclâ Ateş ve Afet Sevilay'ın arkadaşlıkları Amerika'da devam ediyor. Her gün beraberler.

MEKTEPTE yatakhanelerin hepsi en üst katta bulunuyordu ve eb'atları da pek muhtelif idi. Yatakhanelerin orta yerlerinde müteaddit musluğu olan bir nevi şadırvan vardı. Yatakhane tavanının tam ortasından su borusu iner, ortada bir yerden musluklara su dağılır, altta da büyük ve çinko kaplı geniş bir batyadan su akar giderdi.

Fakat bu şekil yıkanma yeri yatakhane sahasından çok kaybettirirdi. Şehzadeler yatakhanesinde ise musluklar duvar kenarında idi. Bizim zamanımızda pijama taammüm etmediği için hemen herkes entari giyerdi. Yataklar tek kişilik demir karyolalarda idi. Herkese de alçak bir komodin verilirdi. Elbise ve paltolar duvarlardaki askılara asılırdı.

Tavandan inen su borusu cambazlık hevesinde olanların işlerine pek yararlı. Meselâ bizim 541 Raif ve Acem Kâzım bu borularda cambazlığa hevesli idiler.

Yatakhaneler sınıflara göre ayrılmıştı. İlk sınıfların yatakhaneleri müdüriyete yakın yerlerde son sınıf yatakhanesi ise konferans salonunun sol tarafına - şimale - isabet eden yerde idi. Biz son üç senemizi bu yatakhanede geçirdik. Buranın çok güzel manzarası vardır. Bütün Sarayburnu, Adalar, Kadıköy ayak altındadır.

Yatakhanede iyi yerler evvelâ duvar kenarları, sonra da pencereye yakın olan yerlerdi. Erken gelenler buraları kaparlar. Geç gelenler evvelâ koridora bakan tarafı alırlar. En son kalanlar da yatakhanenin ortasına konulan yataklarda yatmıya mecbur olurlardı.

Yatakhaneye mahsus yaramazlıklar da vardı. Meselâ uykusu ağır olan bazı talebe uykuya daldı mı, dört kişi karyolayı tutar, koridora çıkarıp bırakırdı. Gece bekçisi gelince ne yapacağını şaşırır. Talebeyi uyandırsa, karyolayı içeri alsa gürültü patırtı olacak. Meseleyi zor halledenlerdi. Bir de sabahleyin talebeden evvel kalkması lâzımgelen metr'e gece bekçisi karyolayı sarsarak:

— Saat beş, diye seslenirdi. O sırada uyanmış olan talebeler de bağırarak (Saat beş, saat beş) dediler mi, bütün yatakhane bir saat evvel uyanmış olurdu. Sabahleyin tamburla uyanmıyan talebeyi uyandırmak için metr el çırpardı.

CEZALAR

Mektebi Sultanide birkaç nevi ceza vardı. Bunlardan bir kısmı sicile,

Muharririn talebeliği sırasında mektebin has

Bir Galatasaraylının HATIRALARI

7

YAZAN: SUAT ARAY

kayda geçer, bir kısmı geçmezdi. Meselâ (Piquet) denilen bir ayakta durma cezası vardı. Bu en hafif ceza idi. Sınıftaki ufacık yaramazlıklarda sınıf içinde, bahçedeki yaramazlıklarda ise müdür muavinliği veya onun karşısındaki köşelere dikilmek suretiyle olurdu. Ben bir zaman bahçede demirler üzerinde gezme veya demirler üzerinden el değdirmeden atlama hastalığına tutulmuştum. Bizim Laurent de buna sinirlenirdi. Bu yüzden bahçede (Piquet) beklediğim çok olurdu. Ahmet Ağanın tamburculuğuyla beraber bakmakla mükellef olduğu su motoru kulübesi de bu pike yerine yakın olduğu için ceza müddeti içinde Ahmet Ağa ile yârenlik ederdik. Ahmet Ağa bundan pek hoşlanır, âdeta bir talebenin yaramazlık edip de (Piquet) ye gelmesini candan arzu ederdi.

Kayda geçen cezalar ise Retenue (Tevkif), Privation (İzinsiz), muvafkat tard, katî tard cezaları idi. Retenue ve Privation'lar Simple (Kabili af) veya Sans exemption (bilâ af) olurlardı. Kabili af olanlar Bon Point ile silinirdi. Bilâ af olanlar ise mutlaka çekilirdi. Privation da yarım, bir veya iki hattâ üçe kadar çıkacak şekilde rakamlanırdı. Ama en mârufu yarım veya bir idi. Yarım izinsiz alanlar hafta sonu, geceyi mektepte geçirirler, ertesi sabah serbestçe çıkarlardı. Tam izinsizler ise o hafta hiç çıkamazlardı. Aferin ile ceza silinmesinin de hesabı vardı. Bir tevkif bir aferin, iki tevkif iki aferin ile, yarım izinsiz dört, tam izinsiz de sekiz aferin ile silinirdi. Bir hafta içinde sekiz tevkif bir izinsiz ederdi. Tevkifler teneffüsleri bahçeye çıkmamak ve toplu olarak bir mütalâahanede geçirmekle ödenirdi. Bununla beraber tard cezaları çok nadiren verilirdi.

İzinsizlik her ne kadar çıkma serbestisinden mahrumiyet idiyse de zevkli tarafları da yok değildi. Meselâ teneffüsler saatlerce uzardı. Bol bol oyun oynanabilirdi. Ayrıca mütalâa saatlerinde bol bol roman, Nat Pinkerton, Şerlok Holmes'ler okunurdu. Mütalâahanede konuşmak serbestti. Tatlı tatlı hikâyeler anlatılır. Mümkün olduğu kadar güzel vakit geçirmeye çalışılırdı. Hülâsa izinsizlik, çıkma serbestisi hariç talebe için tam bir serbesti demekti.

Bir hafta içinde alınan altı (sonraları sekiz) Retenue bir Privé (İzinsiz) ederdi. Retenue'lerin hesabı cuma (sonraları çarşamba) akşamına kadar hesaplanarak yekûn edilirdi. Cumartesi sabahları mektebin meşhur Xenophon (Ksenofon) ismindeki hademesi Privé kâğıtlarını getirir, muit de bunları talebeye tebliğ ederdi. Onun içindir ki cumartesi sabahlarını birçok talebe helecanla beklerdi. Hele (6) veya (8) rakamı civarında Retenue'sü olanlar acaba (hesabı unuttular da kurtulduk mu) diye en çok helecan çekenlerimiz idi. Fakat her hafta bu miktarları çoktan aşanlar da vardı. Bunlar aylarca Privé kalırlar, ancak bayram, kandil gibi istisnai hallerde yapılan aflarla Beyoğlu caddesinin yüzünü günlerden sonra görebilirlerdi.

Bazan bu haşarılar dişlerini sıkarlar, (beş) Retenue'den fazla almadan cumartesi sabahını getirirler, cumartesi günü yapmadıkları yaramazlıkları bırakmazlar, yarım günün içinde bir haftalıktan fazla Retenue alırlar, fakat mahsup gelecek hafta başlıyacağı için, bu yaramazlıklar ve Retenue'lerden sonra da, çıkış kapısında cezalı talebeyi kollıyan ser muit muavininin gözleri önünde muzaffer bir kumandan edasiyle, serbestçe çıkar giderlerdi.

Cezalar arasında bir de Sans dessert (Tatlısız) mânasına gelen bir ceza vardı ki ilk yemekteki tatlıdan mahrumiyetle ödenirdi. Bundan hepimiz çekinirdik. Çünkü sofrada, önümüzden canım tatlının kanatlanıp gitmesi çok acı bir şey olurdu. Ve hele, fedakârlık edip tatlılarından birer parça veren arkadaşlar da olmasa, ceza tahammülsüz bir hal alabilirdi.

esi (Ekmel Vafi Bey koleksiyonundan).

XENOPHON

Mektepte (40) seneden fazla hizmet etmiş olan bir emektar da, Xenophon ismindeki tipik bir hademe idi. Mektepte öğleden evvel Fransızca, öğleden sonra Türkçe dersi okunduğu için her sınıfa iki defa kayıt defteri gelirdi. Mektepte mevcutları 20-25 arasında değişen sınıfların kalın kalın defterlerini dağıtma işi de Xenophon'un vazifesi idi. Xenophon sabah mütalâasında Fransızca sınıflarının defterlerini dağıtır, üçüncü dersin sonlarına doğru bunları toplar. Öğleden sonra Türkçe sınıf defterlerini getirir, ikinci dersin sonlarına doğru da bunları toplar, akşam mütalâasına girdiğimiz zaman mütalâahane not defterlerini getirir, akşam yemeğine yakın bu defterleri yine toplar ve idareye götürürdü. Bir de cumartesi sabahı Privation (İzinsiz) lerin listelerini dağıtırdı. Xenophon, ismini taşıdığı meşhur filozofun edasiyle, hiçbir kelime konuşmaksızın sınıflara girer çıkar, getirdiklerini kürsüye koyar, hazır olanları da yine kelâm etmeden ve fakat hiç şaşmıyan bir saat ayarıyle toplar götürürdü. Çok defa biz vakti onun gelmesinden anlardık. Onun içindir ki bizim nesiller Xenophon deyince kollarında ağır defterler yüklü, otomat gibi ve fakat bir saat intizamiyle hareket eden emektarı derhal hatırlarlar.

Eski Galatasaray'ın meşhur simaları. Soldan, cami muidi Yusuf Efendi, Fransızca hocası Mr. Pierre Legoff, Mr. Lambert, Saki Bey, Mr. Blanchon, mektebin imamı, Müdür Salih Arif Bey, Bedros Bey, Sermuid Şevket Bey, Ressam Şevket (Dağ) Bey, İdare Kâtibi Bekir Bey, Ali Ekrem Bey, Müdür Muavini Faik Bey, Bedri Bey ve Perikles Efendi (Nurettin Toköz koleksiyonu)

MEKTEPTE ÜÇÜNCÜ SENE

İkinci büyük tatilden döndüğümüz sırada Birinci Cihan Harbi başlamıştı. Harbin başlamasiyle ecnebi mektepleri (bu arada Frère'ler yani St. Joseph, St. Benoit, St. Michel gibi Fransız mektepleri) kapanmış, onların birçok talebeleri bizim mektebe gelmişti. Bunlar güzel Fransızca biliyorlar, fakat hesaptan oldukça zayıf durumda bulunuyorlardı.

Bu ders senesi iptidai ikinci sınıf birinci şubeye terfi etmiştik. Hocamız Bekir Beydi (Çilli Bekir). Bekir Bey Galatasarayın ilk futbol takımlarında oynamış, hele Galatasaray'ın ilk Avrupa seyahatinde, Macar - Toney kulübe 7-1 yenildiği maçta, şeref golünü atmıştı. Yirminci asrın başlarında bir Türk kulübünün Avrupa seyahatinde zamanın meşhur Macar takımına gol atması bir hâdise idi. Bunu öğrendiğimiz için Bekir Beye bunu sorar, onun ağzından maçın bütün teferruatını dinlerdik. Bekir Bey bize Fransızca gramer öğretiyordu. İsimler, Nom de personne, nom d'animal, nom de choses (İnsan, hayvan ve eşya ismi) olarak üçe ayrılıyorlar diye de izah etmişti. Bir gün yaşı bize nazaran çok fazla, anlayışı da inadına kıt olan bir arkadaşı derse kaldırdı ve birtakım isimlerin yukarıdaki tasniflere göre durumlarını sordu. Arkadaş kulağı arkada (Souffler) edilmesini bekliyor, biz de arkadan yetiştiriyorduk. Bir ara Bekir Bey: Rıza, Quel espèce de nom? (Rıza ne cins isimdir) diye sordu. Arkadaşın kulağı kirişte idi. O zamana kadar hep doğru olarak souffler ettiğimiz için bize emniyeti de vardı. Fakat souffler eden arkadaşın muzipliği tutmuştu:

— Nom d'aminal (hayvan ismi) deyivermez mi? Arkadaş aynen tekrarladı. Bütün sınıf kahkahalarla gülerken Bekir Bey sınıfı bıraktı, çıktı.

SINIFTAN ÇIKMAK MÜSAADESİ

Ders esnasında sınıf herhangi bir sebeple terkedilemezdi. Yalnız mütalâa esnasında sınıftan muhtelif vesilelerle çıkılabilirdi.. Bunlar hastahaneye, kütüphaneye, kunduracıya, terziye (o zamanlar mektepte daimi olarak bir kunduracı ve terzi vardı). Hülâsa sıra (Division) halinde ve toplu olarak çıkış haricinde sınıfı terketme mutlaka yazılı bir izine bağlı idi.

Bu izin kâğıtları Türkçe saatleri esnasında Türkçe, diğer zamanlarda Fransızca yazılabilirdi. Biz izin kâğıdının Türkçe kısmını yavaş yavaş muhtasar hale getiriyorduk. Nihayet bunu iki kelimeye indirdik (Hastahaneye müsaattir) diye yazmıya başladık. (Müsaattir) müsaade fiilinin ismi mefulü idi. Bu, tabii ukalâlıktan başka bir şey değildi... Bunun haricinde olarak, meselâ mütalâahanede iken talebeden birisi mektep idaresi tarafından - herhangi bir sebeple - çağrılınca derhal etraftan sesler yükselirdi:

— İnkâr et, inkâr et.

Güya talebe bir sorguya gidiyormuş gibi, her defasında bu, âdeta otomatik olarak hep bir ağızdan tekrarlanırdı.

(Devamı gelecek sayıda)

Sıhhatinizi koruyun!

Midenizi yormadan **TAMEK** domates suyu ile bol vitamin alabilirsiniz.

YALNIZ DOMATES SUYU DEĞİL;

TAMEK'in domates mamullerinden salça, İtalyan sosu, ketçap mutfak ve sofranızda ihmal edemiyeceğiniz nefis çeşitlerdir.

YEGÂNE KALİTE KONSERVE

MÜVAFFAKİYETİMİN SIRRI·

TAMEK KONSERVELERİ

JET REKLÂM GALİP

Moda

CHRISTIAN DIOR'DAN MODELLER

Siyah yünlüden önden düğmeli bir gündüz kıyafeti. Kollar reglan, beden göğüs altlarından ikişer pensle vücuda oturmuş. Belinde kendi kumaşından bir kemer var.

Omuzlara kadar açık üçgen yakalı bir öğleden sonra kıyafeti. Bol tutulan bedeni göğüs altındaki çaprazlama bantlar toplamaktadır...

Gri kumlu yünlüden yapılmış bu sene çok alâka çeken bir manto. Kollar reglan, beden düzdür. Belin iki yanına konan pensler modele nüans veriyor. Kendi kumaşından iri tokalı enli kemeri ve omuza alınan büyücek şal modelin hususiyetini teşkil ediyor. Soldaki kol evleri kıyafeti daha havalı bir şekle sokmaktadır.

Siyah kalın yünlüden yapılmış sokak kıyafeti. Üzerinde devrik şal biçimi yakalı, takma truvakar kollu kısa bir ceket var. Model belden kesikli hissini vermektedir. İcabında şal ve bu ceket atılmak suretiyle yanda görüldüğü gibi orijinal bir kokteyl elbisesi meydana gelebilir.

Bilhassa genç kız ve mekteplilere tavsiye edeceğimiz bu model, koyu gri yünlü kumaştan yapılmış bir gündüz kıyafetidir. Bedeni düz etek plikaşelidir. Belinde kendi kumaşından uçları atkılı bir kemer var. Üzerinde kendi kumaşından reglan kollu, bebe yakalı, cepkenvari ceket kıyafeti zenginleştirmektedir.

1959 BAHAR MODELLERİMİZ:

HAYAT gelecek sayıda 1959 ilkbahar modası'nın «Prêt-à-Porter» hazır elbiseleri'nden birkaç örnek, müteakip nüshalardan birinde de en yeni ilkbahar ve yaz modası'nı 8 sahife halinde okuyucularına sunacağını müjdeler.

1959 Yılının Yeni Saç Tuvaletleri

ÜÇ BAŞ: Paris'in meşhur kuaförlerinden «CARITA» nın bu sene çok beğenilen ve bilhassa genç kızlar için düşünülmüş üç orijinal saç modeli. Solda, saçlar tıpkı bir perde gibi önden iki yanlara kavis çizerek ayrılmış, ortada ön kısım aynı, arka kabarık ve toplu, sağda ise saçlar bir noktada serbestçe etrafa dağılmakta ve arkada toplanmaktadır.

OKUYUCU MEKTUPLARI

Trabzon'dan Bay İhsan Acar'a:

Şiirinizi okuduk. İstidadınız var. Fakat Tevfik Fikret sizinle çağdaş değildir. Onu taklit etmeyiniz. Kendi içten gelen, samimi duygularınızla yazınız.

■

Amasya'dan Bay Hasan Tilker'e:

Ortaokulların Almanca veya yardımcı kitapları sizin müşkülünüzü halleder. Bunların bir kısmında Türkçe karşılıkları vardır. Berlitz'in kitapları da kendi kendinize Almanca öğrenebilmeniz için size faydalıdır. Hasan isminin mânası 78. sayıda verildi. İstersenız o sayıyı göndeririz. Şengül isminin mânası açıktır: Neşeli gül demek!

■

Düzce'den Bayan Suat Özalp'a:

Herşeyin ifrata kaçması zararlıdır. Çok okuduğunuzu söylediğiniz şey eğer romansa sizin hayalinizi zenginleştirir. Başka işlerinize mâni olmuyorsa zararlı değildir. İsminizin mânası 52. sayıda intişar etti.

Malatya'dan Bay Vecdi Köprülü'ye:

Hayat mecmuası isminin «Life» ismiyle bir ilgisi yoktur. Daha önce aylık olarak «Resimli Hayat» çıkartılmıştı. En uzun zaman padişahlık eden Kanuni Sultan Süleyman'dır. 48 sene hükümdarlıkta kaldı.

■

Bursa'dan Bay Ali İhsan Öncü'ye:

Yaşamakta bulunan büyüklerimizin portrelerini neşretmiyoruz. Bunda herhangi bir kasit yoktur, bir prensip kararıdır. Hizmetler, emekler hiçbir zaman inkâr edilemez. müsterih olunuz.

■

Ankara'dan Bay Ayhan Yüce'ye:

Basılacak resimlerin siyah mürekkeple beyaz kâğıda yapılması lâzımdır. Harflerle yapılan resim kompozisyonları fevkalâde bir şey olmadıkça basamıyoruz. Emsali çok yapıldı.

■

Kartal'dan Bayan Nurten Özbey'e:

İngiliz Kemal adında bir Türk casusu hakikaten mevcuttur. Adresini bilmiyoruz. Bahsettiğiniz gazete vasıtasiyle öğrenmeniz mümkündür.

Teşvikiye'den Bay Tevfik Arda'ya:

Gezegenlerden gözle görülenlerin öztürkçe adları şunlardır: Arıtilen: Utarit, Merkür, - Çulpan: Zühre, Venüs. Yer: Dünya, Arz. Sakıt: Merih, Mars - Erendiz: Müşteri, Jüpiter - Sekendiz: Zuhal, Satürn. Hayat kelimesinin öztürkçe karşılığı «Dirim» dir. Suna 49. Sümrü 80. sayılarda verildi. Diğerlerinin mânaları verilecek. Bahsettiğiniz reklâm sahifesi müşteriye aittir. Kompozisyonu kendisi yapmıştır. Sorular için Hayat mecmuası adresine yazmak kâfidir.

■

Maraş'tan Ö. E.'ye:

İlkokul tahsili ile iyi bir şair veya muharrir olmak mümkün mü? Hiç olmazsa çok okuyarak malûmatınızı genişletiniz. Nihayet kabiliyet ve istidadınız varsa muvaffak olursunuz. Pulculuk hakkında geniş malûmatı Türkçe olarak basılan pul kitaplarında bulabilirsiniz. Pul mevzuunda çıkarılan mecmualar da var. Bunlara abone olunuz.

■

Elmalı'dan Bay Ünal Demir'e:

Hayatta buluman Türk büyüklerinin portrelerini vermiyoruz. İstediğiniz resim bizde yoktur. Büyük fotoğraf mağazalarında bulabilirsiniz.

YENİ ÇIKAN KİTAPLAR

YILDIZLAR YANAR SÖNER — Şiirler. İsrail şairi Hayim - Nahman Bialik'in Said Mader tarafından Türkçeye çevrilmiş şiirleri - 46 sahife 100 Kr. Yenilik Yayınları - İstanbul.

HER DERDE DEVA — 46 tıbbi yazı. Yazan: Dr. Nazih Sağlam. 2. baskı. 98 sahife. Fiatı 2 lira. (P.K. 30, Yenimahalle - Ankara).

GÖZ DAĞI — Şiirler. Yazan: Atâ Karatay. Şairin 29 şiiri bir arada. 48 sahife - 150 Kr. İst.

İstanbul'dan Bekir Yalçın'a:

Saçları ondüle yaptırmanın sıhhate değil, saçlara zararı vardır. Bir öğrenci mevsimsiz aşkla meşgul olursa elbette derslerinde başarısızlık gösterir.

■

Kırklarelinden M. M.'e:

Saçlarınızın dökülme sebebini öğrenmek ve siyilleri tedavi ettirmek için hekime müracaat etmelisiniz.

YUVANIZ İÇİN

Pratik Tavsiyeler

YIRTILAN PLÂSTİK ÖRTÜLER

Yırtılan plâstik örtüleri ters tarafından flâsterle yapıştırdıktan sonra düz yüzünden hafif sıcak ütü ile bir bez üstünden ütüleyiniz.

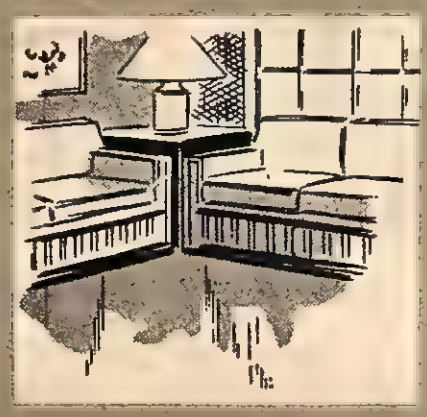

MODERN OTURMA ODALARINDA

Şayet açık renkte mobilyalar varsa, yerleri boş bırakmak doğru değildir.

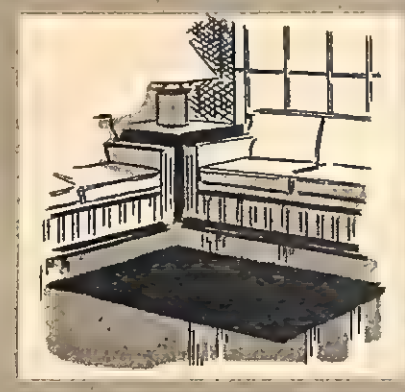

Yere koyacağınız koyu renkte ve düz bir halı sayesinde, eşyalarınızla dekoratif bir tezat yapmış olursunuz.

Yıldızınız diyor ki...

(13 ŞUBAT'TAN 19 ŞUBAT'A KADAR:) Önünüzdeki hafta muhitinizde cereyan edecek hâdiseleri merak ederseniz, her hafta doğduğunuz burcu bularak siz de kendi falınızı okuyabilirsiniz.

KOÇ BURCU
21 MART - 20 NİSAN

Yakında şansınız tamamen açılacak. Daha çok gayret göstererek günlük hayatınızı düzenliyebilirsiniz. Hafta başında karşılaşacağınız zorluklar sizi korkutmamalı. Sıhhi durumunuzda bir değişiklik görülmüyor.

YENGEÇ BURCU
22 HAZİRAN - 22 TEMMUZ

Bazan insan haklı olsa dahi kendini haksız görebilir. Bu muvaffakıyetin sırlarından biridir. İş hayatınız yakında her bakımdan iyi günlere girecek. Şahsi teşebbüsleriniz zaman zaman iyi neticeler veriyor.

TERAZİ BURCU
24 EYLÜL - 23 EKİM

Tesadüfen yaptığınız işlerin biri tamamen yerinde oldu. Bu bakımdan şanslı günlerde sayılırsınız. Mânevi hayatınızı daima kuvvetli tutmalısınız. Kısa bir seyahat yapabilirsiniz ama bu iş hayatınızı aksatmamalı.

OĞLAK BURCU
22 ARALIK - 20 OCAK

Etrafınızda sizinle ilgilenen insanlar var. Bu bakımdan hareketlerinize ve giyiminize biraz daha itina göstermelisiniz. Çalışmalarınızın semeresini pek yakında göreceksiniz. Sıhhatinize daha çok dikkat edin.

BOĞA BURCU
21 NİSAN - 20 MAYIS

İşlerinizin çokluğu ile düzenli gidişi dikkati çekiyor. Pek yakında şahsi kabiliyetiniz sayesinde sivrilmek imkânını bulacaksınız. Hakiki arkadaşlığın herşeyden daha kıymetli olduğunu bilmeniz, öğrenmeniz lâzım.

ASLAN BURCU
23 TEMMUZ - 23 AĞUSTOS

Zaman bazan insana hiç geçmiyormuş gibi geliyor. Ama ortada değişen birşey yok. Pek yakında sizi iyi günler kucaklıyacak. Muvaffakıyet kapılarının açılmasına pek az zaman kalmıştır. Sıhhatiniz normal.

AKREP BURCU
24 EKİM - 22 KASIM

Pek yakında bir haber alarak takibettiğiniz hareket tarzını değiştirmek zorunda kalabilirsiniz. Haftanın son günü arkadaşlarınızla birlikte olacaksınız. Yakınlık duyduğunuz kimseye karşı dürüst davranın.

KOVA BURCU
21 OCAK - 18 ŞUBAT

İş hayatınızdaki çalışmalarınız henüz istenileni vermekten uzaktır. Programlı ve düzenli çalışınız. Bu sayede aksaklıklar da geçebilir. Ummadığınız bir anda önemli bir fırsatla karşılaşabilirsiniz, dikkat edin.

İKİZLER BURCU
21 MAYIS - 21 HAZİRAN

Hassasiyetin bu derecesi de biraz fazla görülüyor. Daha toleranslı hareket etmesini biliniz. Bazı kimselerin verdiği tavsiyeleri dinlemeniz faydalı olacaktır. Hafta sonunda bir toplantıya gitmeniz mümkündür...

BAŞAK BURCU
24 AĞUSTOS - 23 EYLÜL

Bazı teşebbüsler iyi organize edildiği halde istenen neticeleri vermezler. Sizin de böyle bir duruma düşmeniz mümkündür. Çalışma hayatınız randımanlı görülüyor. Sıhhat ve his hayatınızı ihmal etmeyiniz.

YAY BURCU
23 KASIM - 21 ARALIK

Şanslı bir devreye giriyorsunuz, bu hafta sizin için her bakımdan başarılı olabilir. Beklediğiniz haber, bir müddet daha gecikecek. Sıhhatinize önem vermelisiniz. Küçük bir soğuk algınlığı başınıza büyük iş açabilir.

BALIK BURCU
19 ŞUBAT - 20 MART

Hafta içinde bir aile toplantısında sürprizlerle karşılaşabilirsiniz. Kendinizi buna alıştırın. Kararlarınızı dikkatle düşünerek verin. Sizi sevenleri kırmamağa çalışırsanız iyi olacak. Sıhhi durumunuz normal.

1959 SENESİNDE

40

APARTMAN
DAİRESİ

ve

1,5

milyon
lira

tamamı

3 milyon lira

Yılın İLK çekilişi

Beheri 38.200 lira kıymetinde

5 APARTMAN DAİRESİ

ve

200.000
liralık çeşitli
para ikramiyeleri

YAPI ve KREDİ BANKASI

HER 100 LİRAYA AYRI BİR KUR'A NUMARASI

DARÜŞŞİFA — İkinci Bayezit Camii minaresinden Darüşşifa'nın umumi görünüşü. Darüşşifa'nın güney batısına düşen sağ geridekî yapı, 1485 yılında açılmış olan medresedir. Soldaki büyük kubbeli kısım ise akıl hastanesidir.

EDİRNE DARÜŞŞİFASINDA

Müzikli Tımarhane

Tuncâ kıyısındaki bu 473 yıllık Türk hastanesinde 10 kişilik bir saz heyetiyle haftada üç defa konserler verilerek akıl hastalarının ruh tedavisi de yapılırdı.

İKINCI Bayezit'in Edirne'de, Tunca kıyısında 1484 - 1488 yılları arasında inşa ettirdiği ve İslâm dünyasının en büyük dinî hayır müesseselerinden biri olan külliyesinde bir darüşşifa var. Evliya Çelebi'nin «Anda bir darüşşifa var ki diller ile takrir ve kalemler ile tahrir olunamaz» diye övdüğü; Yüksek Mimar Sedat Çetintaş'ın da «Türk mimarî tarihinin ve Türk tababet tarihinin bir incisi olarak Edirne'de yaşamaktadır» dediği bu kıymetli Türk hastanesi 1486 yılında Mimar Hayrettin'e yaptırılmış.

İkinci Bayezit Camiinin batısında olan darüşşifa iki kapılı. Doğudaki kapı cami avlusuna, kuzeydeki de medrese önüne açılıyor. Bu kapıdan girilince sağda, ince mermer sütunlu bir revak var. Revaka yedi kapı açılıyor. Birinci kapı helâlar, onu takibeden altı kapı da hastaların tecrid ve tedavilerine mahsus kubbeli ve ocaklı altı hücrenin kapıları.

Ortada bir avlu, avlunun solunda yanyana ve sıra ile fırın, aşhane müstahdem odası, ambar uzanıyor. 1653 yılında, yani darüşşifanın açılışından 167 yıl sonra burayı ziyaret etmiş olan Evliya Çelebi, darüşşifanın iaşe durumu hakkında şunları yazıyor:

«Şeb ve ruz üç kere eğer divane ve eğer hastalara matbah-ı keykâvusundan ve marizin derdine göre etime-i nefise verilir. Keklik, tuğraç, sülün, güvercin, üveyk, kaz, ördek ve bülbüle varıncaya kadar cem-i mürgani sayyatlar mütevelliye getirip hekimlerin arzusu üzre tabh olunarak hastalara verilir.»

Avlunun sonunda kaidesi dört köşeli, kubbeli bir kemer yapılmış. Kemerin iki tarafında, boyları 10 metre kadar olan ocaklı iki büyük oda uzanıyor. Sağdaki eczane, soldaki de üç hekim, iki göz hekimi ve iki cerrahın çalıştığı hekimler odası.

Kemerin arka tarafındaki kapıdan mermer döşeli küçük bir bahçeye çıkılıyor. Bahçenin iki tarafında kubbeli birer kemer, kemerlerin iki tarafında da yine kubbeli ve ocaklı ikişer hücre var. Bu hücrelerin kadın akıl hastaları için olması muhtemel.

Bahçenin sonundaki kapıdan darüşşifanın en mühim yeri olan akıl hastaları kısmına geçiliyor.

Türkler büyük şehirlerinde birçok hastaneler yapmışlar. Fakat hiçbirini tımarhane olarak meydana getirmemişler. Bu hastanelere her türlü hastalar yatırılmış. Akıl hastalarını dünyada ilk defa Türkler hasta telâkki ettikleri için

SOFA VE HÜCRE — Sofalar akıl hastalarının yazlık, sağda kapısı görünen hücreler de kışlık odalarıdır. Döşemede akıl hastalarının zincire vuruldukları demir halkalar vardır.

AKIL HASTALARI KISMI — Avlu ile mermer döşeli küçük bahçenin arasındaki kubbeli kemerin altından akıl hastaları kısmının kapısı ve kubbesindeki fenerin görünüşü. Bu fener tepeden alınacak ışık ve hava için yapılmıştır. Akıl hastalarını dünyada ilk defa Türkler hasta telâkki ettikleri için hastanelerinde onlara da yer vermişlerdir.

MASKOT — Mehmet Efe, otellerde uğur getirir düşüncesi ile maskot olarak alıkonmakta ve bu hizmetine karşılık her türlü masrafı otelce görülmektedir.

Röportaj : FİKRET ARIT — Fotoğraflar : İNAL TENGİZMAN

hastanelerinde akıl hastalarına da yer vermişler. Her türlü hastanın kabul edildiği Edirne Darüşşifası'na da onun için bir akıl hastaları kısmı yapılmış.

Son derece güzel ve çok ince hesaplarla meydana getirilmiş olan bu kısım 30 metre kutrundaki bir daire içinde 6 köşeli bir yapı. Işık ve havayı kubbesindeki fenerden alan büyük bir taşlığı, taşlığın ortasında, Evliya Çelebi'nin «Bu kubbe-i kebir altındaki havz-ı kebirin çevresindeki selsebillerden ma-i berrak çağlayup havza dahil oldukta fıskiyelerden ma-ı gülâl kubbe-i nâtakın tânlarında nihayet bulur» diye tasvir ettiği bir şadırvanı, etrafta da kubbeli ve ocaklı 6 hücre ile 5 sofa var.

Bir vakitler Avrupa'nın çeşitli yerlerinde merkezî idare plânlı hastaneler moda olmuş. Hattâ Sinan da İstanbul'daki Haseki Darüşşifası'nı yaparken burasının her iki tarafta bulunan bütün odalarını birer merkeze bağlamak gibi bir plâna rağbet etmiş. Edirne Darüşşifası bu tarzda yapılan binaların en eskisi ve mimari kıymeti en büyük olanı.

Taşlığın çevresindeki hücreler akıl hastalarının kışlık, sofalar da yazlık odaları. Taş sedirlerin altında hasta oturaklarının konabileceği büyüklükte girintiler, döşemede akıl hastalarının zincirle ayak bileklerinden bağlandıkları demir halkalar var.

Evliya Çelebi burasını o tatlı üslûbu ile şöyle tasvir ediyor:

«Evvel baharda cünun mevsiminde Edirne'nin aşk deryası ka'rına düşmüş sevdazede uşşakı çoğalup emri hâkim ile bu timaristana getirerek altın ve gümüş yaldızlı zincirler ile gerdenlerine tavk ve silsile kayd ve bend edüp her biri arslan yatağında yatar gibi kükreyüp yatarlar. Kimisi havz ve şadırvanlara nazar idüp hülyayı kalenderi kabilinden kelemat ederler. Nicesi dahi ol kubbe-i nâtakın etrafında olan gülistan ve bağ ve bostan içre hezarzarın nağemat ve savt hazinini istiğma edüp delilerin biperde ve biendazane savtlarile ağaz-ı feryat ederler.»

Beş sofadan, iki kışlık odanın açıldığı ve âdi zamanlarda o odalardaki akıl hastalarının kullandıkları en güneydeki sofa ikinci bir kubbe ile çıkıntı yapmış. Burası haftanın muayyen günlerinde saz takımının icrayı ahenk ettiği kısım. Evliya Çelebi bu musikili tedavi konusunda da şunları yazıyor:

«Merhum ve mağfur Bayezit-i Veli Aliyülrahme Hazretleri, vakıfnamesinde hastalara deva, dertlilere şifa, divanelerin ruhuna gıda ve def-i sevda olmak üzre on aded hanende ve sazende gulam tahsis etmiştir ki üçü hanende, biri nayzen, biri kemani, biri musikari, biri santuri, biri çengi, biri çeng-i santuri, biri udi olup haftada üç kere gelerek hastalara ve delilere musiki faslı verirler. Bamerhi kadir nicesi avaz sazdan hoşhal olurlar.»

Edirne Darüşşifası, Osmanlı İmparatorluğu'nun düşkünlük devri başlayınca yalnız akıl hastalarını kabul eden bir tımarhane olmuş, Birinci Dünya Harbi sonuna kadar da öyle kalmış. Yunan işgalinde hapisane olarak kullanılmış. Şimdi bütün güzelliği ile tekrar ortaya çıkmak için Edirne'de topyekûn bir imar seferberliğinin başlamasını bekliyor.

SAZ YERİ — Beş sofadan biri de ikinci bir kubbe ile çıkıntı yapmış olan bu kısımdır. Haftanın muayyen günlerinde on kişilik saz takımı burada icrayı ahenk etmekte idi.

Boyundaki Efe

ARKADAŞLARI — Mehmet Efe dostluğuna güvendiği kimselerin yanında oldukça şakacı ve samimi. Yukarıda arkadaşları Muzaffer Üner ve Vahak Yaşapyan ile görülüyor.

Balıkesir'in Sındırgı nahiyesinden 32 yaşındaki meşhur Mehmet Efe artık evlenmeye karar verdi. Kendine münasip bir kız arıyor. Efenin malî vaziyeti iyi. Senenin bir kısmını İzmirdeki Kervansaray otelinde, bir kısmını da İstanbulda Akpalas otelinde geçiriyor. Hayatı çok istikrarlı. Vaktinde yemesini, yatmasını seviyor. Neşeli bir mizacı var. Fakat şakalarında asla terbiye hududunu aşmıyor. Hiç kimsenin kalbini kırmıyor. Spora meraklı. Gayet güç akrobatik numaraları büyük bir kolaylıkla yapıyor. Eğlenmeyi, gülmeyi, eğlence yerlerine gitmeyi, bilhassa gazinoları ve tiyatroyu çok seviyor. Efe aynı zamanda merhametli. Şimdiye kadar karşısına çıkan hiç bir fakiri geri çevirmemiş. Kıyafetine çok dikkatli. Sabahları uykudan kalkar kalkmaz il kişi kendi eli ile pantolonunu, gömleğini ütülemek. Kravatı ve ceketinin göğsündeki mendili biraz bozulsa son derece rahatsız oluyor. İçkiden hoşlanmıyor. Sadece ara sıra bira içiyor. Yalnız sigarası var. Evleneceği kızda ilk aradığı şey mazbut bir karakter. Efenin boyu 73 santim. Kilosu da 13 tür.

Güzelliğinizin istikbali bu kutularda saklıdır.....

İşte size yeni anbalaja bürünmüş harika POND'S Kremleri

- Cildinizi makyajlardan temizleyecek onu besleyecek ve yumuşatacak COLD (Cleansing) kremi ve
- Sabahları makyajınıza zemin teşkil edecek VANISHING (Foundation) kremi.

Güzelliğiniz için
POND'S V ile
POND'S C
birbirini tamamlar.

POND'S
KREMLERİ

REKLAM MORAN

Nuh'un
ANKARA
MAKARNASI

İst. Tel : 22 10 72
Ankara Tel : 12395

Ankara Makarna Un ve İrmik Fabrikaları•Nuh Ticaret ve Sanayi A.Ş.

İsimlerinizin Mânasını Biliyor musunuz ?

Şâle +

Kadın isimleri arasında bulunan bu Arapça kelime «Alev» demektir. Şark müziğinde nihaventten bestelenen bir şarkının güftesinde de geçmektedir:

«Aşk âteşi sinemde yine şûle-feşandır,
Şevk-ı ruh-i dildar ile çeşmim dolu kandır.»

Rasim, Rasime +

Kadın ve erkek isimleri arasında bulunan bu Arapça kelime «Resmedici, resmeden» anlamına gelir. Adaşlar arasında 1878 yılında İstanbul Şehreminliğini yapmış olan vezirlerden Rasim Paşa, 1932 de vefat eden, tanınmış gazeteci ve yazarlarımızdan Ahmet Rasim de bulunmaktadır. Aynı zamanda müziğimize de kıymetli eserler bırakmış olan üstadın suzinâktan bestelediği bir şarkısını alıyoruz:

«Pek revâdır sevdiğim ettiklerin,
Âşığı günlerce beklettiklerin..»

Akçora, Akçura +

Kuzey Türkistan'da erkek ismi ve soyadı olarak kullanılan bir kelimedir. Çora, Öztürkçede «civan, yâver, amele» gibi anlamlara gelir. İsmin «Ak» takısiyle «Ak-civan, Ak-yâver» anlamına getirilmiş olması muhtemeldir. Adaşlar arasında bulunan Yusuf Akçura milliyetçilik için çalışmış fikir adamlarımızdan ve eski yazarlarımızdandır. Kuzey Türklerinden olan bu zat İstanbul Harbiyesinde okumuş, muhtelif gazetelerde, bilhassa «Türk Yurdu» mecmuasında çalışmış, kıymetli eserler bırakmıştır.

Mehveş +

Farsça'da «Ay gibi güzel» anlamına gelen kadın isimleri arasındadır. Eski edebiyatımızda çok kullanılan bu kelimeye, Tamburi Ali Efendinin suzinâktan bestelediği bir şarkının güftesinde de rastlıyoruz:

«Suzinâk etme beni ey mehveşim,
Aşk ile zaten mücessem âteşim.»

Lemi, Lemiye +

Lem, Lem'a Arapça'da «parıltı, parıldamâ» demektir. Kadın ve erkek ismi olarak kullanılan bu kelimeler Türkçe'de «ışıklı, ışıktan gelen» anlamını taşır. Lem'i, Lem'iye şeklinde söylenmesi doğru olur. İsmin adaşları arasında bulunan meşhur bestecilerimizden Lem'i Atlı, güftesini Rıza Tevfik'in yazdığı şu şarkıyı da hicazdan bestelemiştir:

«Hastayım, yalnızım, seni yanımda,
Sanıp da bahtiyar ölmek isterim.»

+ İşaretli isimlerin mânaları okuyucularımız tarafından istenilmiştir.

Milyonluk bir şehrin bir ucundan öbür ucuna araba sürmek, bir evin ikinci katına bütün bir gün ağır çimento çuvallarını taşımağa eşittir.

Otomobil Kullananlara Öğütler

Trafik kazaları gün geçtikçe belirli şekilde artmaktadır. İlim, felâketleri kabil olduğu kadar önlemek amacıyla elinden geldiği kadar çalışıyor. Aşağıda, yaz kış, gece gündüz direksiyon başında ömür tüketenlerin bilmeleri gereken bir iki hususu izah edeceğiz.

İSTER direksiyonda oturun, ister sadece yolcu olun, uzun sürecek bir otomobil yolculuğu sizi mutlaka yoracaktır. Dahası var. Otomobil veya herhangi bir motorlu taşıtla meslek icabı dolaşan insan türlü dertlerden nasibini alabilir, esasen mevcut olan herhangi bir rahatsızlık daha da kötüleşebilir. Bir şosede uçarcasına gitmek, dar sokaklarda direksiyon cambazlığı etmek veya trafik yönünden hakiki bir kör düğüm olan büyük şehirlerin caddelerinde direksiyon tutmak, vites değiştirmek, frenlemek...

Bütün bu saydıklarımız bedenden çok sinirleri yoran işlerdir. Hele rahat koltukları olan modern arabalarda şoförlük etmek daha da tehlikelidir. Rahatlık bir bakıma sinirleri teskin etmekle beraber, öte yanda seri intikale engel olur. Yani ani reaksiyonu frenler. Hasılı rahat koltuklar otomobil için ideal değildir. Uzun bir seyahatte belki de dikkatinizi çekmiştir. Yol boyunca rasladığınız dretnot misali lüks arabaların içinden çıkanlar, gerinirler, omuzlarını oynatırlar, uyuşmuş olan bellerini ovalarlar. Uzun otomobil yolculuklarının cilveleri arasında, şiddetli bel ağrıları, omuzlarda sızlamalar ve mafsal batmalarını sayabiliriz. Bundan en fazla müteessir olan uzuv, belkemiğidir. Bu itibarla uygun bir şoför mahallinin, belkemiğinin alt kısmını öne doğru bükecek biçimde olması gerekir. Yani, koltuğun sırt kısmının kalça hizasından kavisli olması lâzımdır. Çoğu şoförler bu durumu, altlarına bir yastık koymak suretiyle hallederler. Böylece anatomi kurallarına uygun durumda oturmuş olurlar. Tecrübe göreceksiniz ki bel ağrılarından eser kalmıyacaktır. Mide, kalb ve birçok kan yolları sıkışmıyacak, rahat nefes alacak ve yolunuza zinde olarak devam edeceksiniz. Ortopedik bakımdan en uygun oturma mahalli, her insanın vücut yapısına göre ayarlıyabileceği koltuklardır.

Arabada biçimli oturmakla iş bitmez. Dahası var. Direksiyonu usulü ile tutmak da önemlidir. Kasılırcasına, sımsıkı kavrarsanız, kısa zamanda ellerinizde uyuşmalar, karıncalanmalar duyacaksınız. Bacak ve kolların gayet gevşek bırakılması icap eder. Uzun yolculuklar için tavsiye edebileceğimiz bir husus da, arada bir mola vermek, arabadan inerek birkaç adım yürüdükten sonra tekrar yolunuza devam etmektir.

Son senelerde debriyaj pedalı ortadan kalkmaktadır. Otomatik vitesli arabalarda yapılan tecrübeler, sol bacağın tamamen serbest kalması sayesinde sırt adalelerinin korunduğu, kalça bölgesine de daha az yük bindiği tesbit edilmiştir. Vücut fazla kuvvet kaybetmediği için yorulmaz. Büyük bir şehrin kalabalık sokaklarını geçerken, sol ayağın devamlı olarak debriyaj pedalına basmak suretiyle sarfettiği kuvvet, bütün bir gün bir evin ikinci katına çimento çuvallarını taşımak için sarfedilen kuvvete eşittir.

KİLOMETRE = TANSİYON

Teknik ilerlemeler insanlığa birçok hizmet etmekle beraber, tek bir şeye engel olamazlar: Kilometre sayısı arttıkça nabzın atışı da o nisbette artar. Bu itibarla damar kireçlenmesinden veya kalblerinden şikâyetleri olanlara tavsiyemiz: Gaz pedalına dikkatli basın. Sürat, sizin için felâket demektir. Araba kullananlardan çoğu, direksiyon başında mide ve bağırsakların haliyle sıkışık durumda olduklarını unuturlar ve midelerini yola çıkmadan önce iyiden iyiye doldururlar. Dolu bir midenin vücuda yorgunluk verdiği malûmdur. Çünkü beyindeki kan çekilerek dikkatin azalmasına sebep olur.

Avrupada hekimler profesyonel şoförlere uzun seyahatleri boyunca, pek fazla olmamak şartiyle, yumurta, süt, balık veya et yemekleri tavsiye ederler.Buna mukabil hamur işleri ve tatlılarını menederler. Bunda hikmet şudur. Nefis bir tatarböreğinden veya bol kaymaklı bir yassı kadayıftan sonra bu maddelerin içinde bulunan bol miktardaki «hydrate de carbon» sebebiyle vücuda belirli bir rahatlık çöker. Bir Alman hekimi, araba kullananlara yol boyunca durmadan kuru yemiş, fındık, fıstık gibi şeyler «çiğnemelerini» tavsiye etmektedir. Çiğnemek, hakikaten beynin kan bakımından daha iyi beslenmesine yardım eder.

OTOMOBİL TUTMASI

Baş ağrısı, baş dönmesi bulantı ve nihayet istifra şeklinde ortaya çıkar. İlâçları çeşitlidir. Bunlardan bazıları sinirlerin hassasiyetini azaltır, bazıları da ne şekilde olduğu belli olmadan, tesir eder. B6 vitamini işte bunlardan biridir.

Uzun yolculuklarda en dikkat edilecek şey arabada devamlı olarak temiz hava bulunmasıdır. Kapalı otomobillerde hava kısa zamanda bozulur, vücuda zararlı bir hal alır. Baş ağrısı ve dönmesi şoförün en büyük düşmanıdır. Bu itibarla hava ne kadar soğuk olursa olsun, camları tamamen kapamak hatalıdır. Baş ucundaki cam iki parmak da olsa mutlaka açık durmalıdır.

Hayatlarını direksiyon başında geçirenlere neşeli yolculuklar, kazasız, belâsız günler temenni ederiz.

BİLMECE

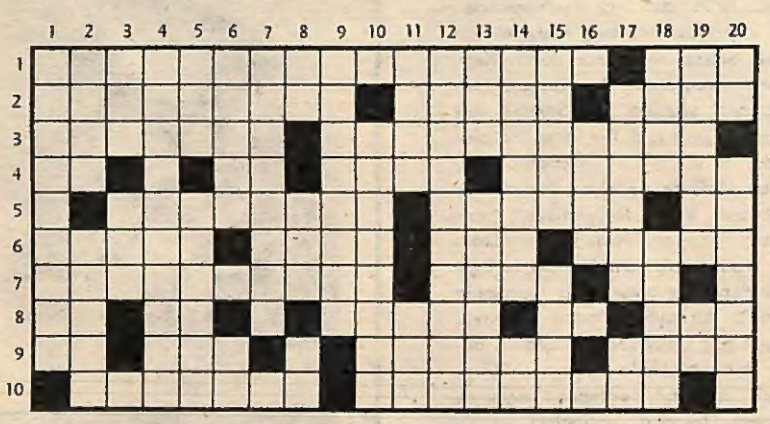

SOLDAN SAĞA: 1: Kanuni ve Avcı Mehmet zamanlarında yapılan aynı şehrin kuşatılması — Türkler Ağa'ya böyle der. 2: 31 Mart ihtilâlinde şehit edilen bir deniz subayı (çift isim) — Fasıla ver — Namzet. 3: Esansın eski adı — Kendisine ölüm sebebiyle bir şeyler intikal eden. 4: Genişlik — Şikâr — Askerlikte saldırma — Batıni, rüfai gibi şer'i yollar. 5: Padişah ve sadrazamlara böyle hitap edilirdi — Deniz Paşası — Ayak. 6: Devam ettirme — Peygamberi övme şiiri — Tersi rutubet — Erzak ambarı 7: Pek eski olmıyan şeyler (iki kelime) — Kimyasal ekşi — Numaranın kısaltılmış şekli. 8: Kırmızı — Tersi vilâyet — Taharri etme — Hane — Muti olma (eski terim). 9: Tersi hayvan yuvası — Kabile — Yer yer dönmeler yapan akıntı veya lüp mânasına gelir — Akça. 10: Dam tuğlası — Rekâket.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1: Kediotunun tıbbi adı. 2: Haber yayma — Dikiş iğnesinin başında bulunur. 3: Vida oluğu — Davul sesi. 4: Güzel sanat mektepleri. 5: Farsça ekmek — Yapılması gerekli şey. 6: Akılsız — Masset. 7: Golyatı batıran torpidomuz. 8: Tersi sıfat takısı — Yerinde ağırdır — Endaht et. 9: Dünyanın en yüksek dağı. 10: Bir çift baş tarama âleti (iki kelime). 11. Limon rengi — Tersi Rumca «bir» demek. 12: Taharri edilememek. 13: Habeşlerde asalet unvanı — Yol, uzaklık terimi. 14: İkinci Abdülhamid'in Selânik'te misafir edildiği köşk— Elektrik terimi. 15: Çok kaza yapan — Yediğimiz otlardan. 16: Ekin biçme âleti. 17: Boya yapmakta kullanılan bir madde — Geometri terimi. 18: Kurban — Tersi eski Romanya kıralının adı. 19: Koltuk — Hicap. 20: Otuz gün — Taraktan geçirmek.

GEÇEN HAFTAKİ BİLMECENİN ÇÖZÜMÜ

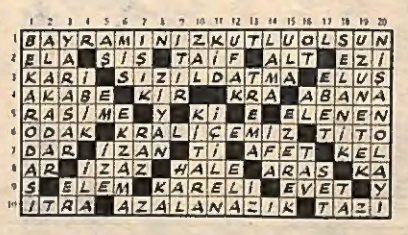

KARİKATÜR

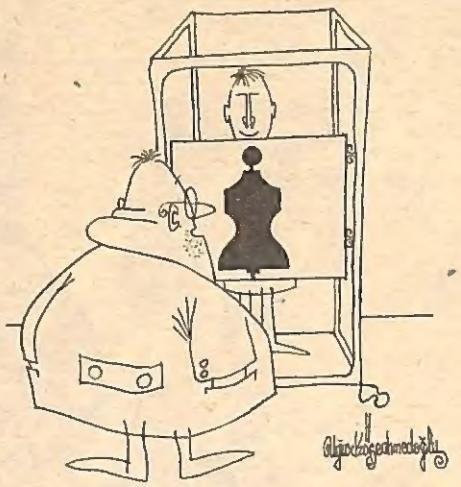

— Demek siz terziydiniz!...

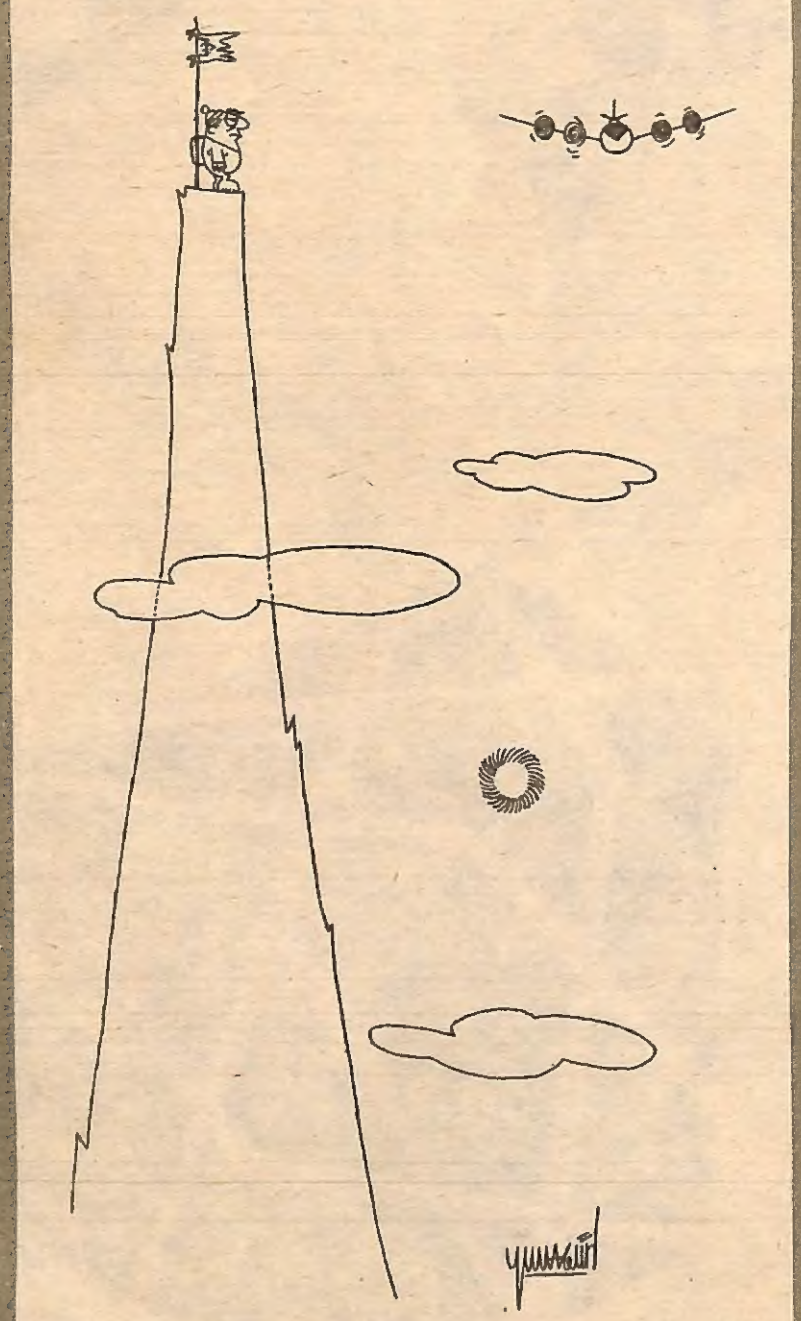

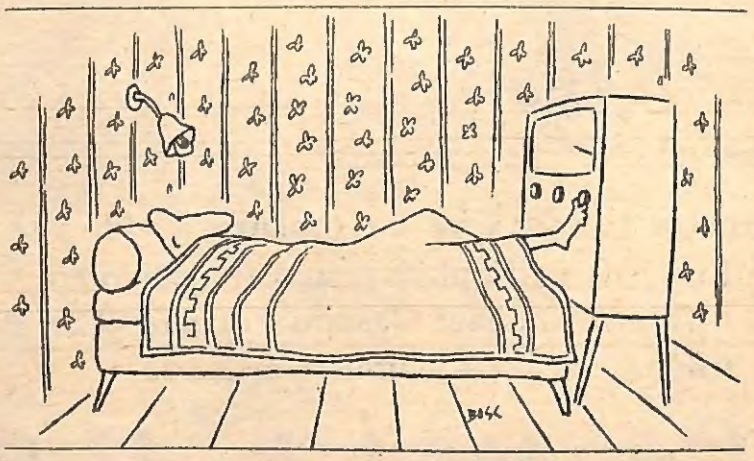

Bu sahifede çıkan karikatürlerin telif hakları HAYAT mecmuası tarafından satın alınmıştır.

Pe-Re-Ja

Zarif hanımlar baloya veya bir toplantıya giderken daima PE - RE - JA parfümlerini tercih ediyorlar. Zira "PE - RE - JA"nın Bouquet Jasmin Fougere - Ciel Bleu - Manolya Chypre ve 69 parfümleri eşsizdir.

PE·RE·JA